

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, MEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 179. SZÁM.

Debrecen, 1939 augusztus 8 kedd

ÁRA: 12 FILLÉR.

Az ellenforradalom emlékezete, a Kormányzó lelkes ünneplése Szegeden

— Tudósítás a 3-ik oldalon —

Harsányi Béla főjegyző tragédiája különös politikai háttérrel

**A balmazújvárosi vezetőjegyző vadászfegyverével agyonlőtte magát
Íróasztalán feküdt a felfüggesztő határozat, melyre ráfröccsent a vére
Az öngyilkosság feltűnő előzményei és drámai körülményei**

Megrendítő hír futott be a szerkesztőségbe: Harsányi Béla, Balmazújvárosi nagyközség főjegyzője, az Országos Jegyző Egyesület alelnöke vasárnap föbelőtte magát és nyomban meghalt. Telefonon érdeklődtünk a balmazújvárosi község házában, hol megerősítették a szomorú hírt, de kijelentették, hogy részletesebb felvilágosítást nem adhatnak. Közben más oldalról értesüléseket szereztünk, hogy a szomorú eset előzményei és körülményei olyanok, melyek az

amugy is megrendítő tragédiát különössé és feltűnővé teszik. Tartózkodunk attól, hogy bármilyen ítéletet mondjunk, mindenesetre az újságitól kötelező lelkiismeretességgel utána jártunk, hogy mi lehetett a tragédia oka és miért kellett Harsányi Bélának, Balmazújváros 23 éven át volt vezető főjegyzőjének, 38 évi közszolgálat után, melyről nem egy elismerő nyilatkozat hangzott el, most önkézzel megválnia az élettől.

község háza közelében van, a másik sarkon. Odon épület. A kis kapun fekete draperia hirdeti a gyászt. Kifüggesztve a gyászjelentés, melynek mottója:

„Tied a béke és nyugalom, mienk a soha el nem muló fájdalom.”

A következő néhány sorban a szomorú tragédia bejelentése:

„Harsányi Béla, Balmazújvárosi nagyközség főjegyzője, az Országos Jegyző Egyesület alelnöke, többféle intézmény vezetője, életének 55-ik, boldog házasságának 29-ik évében, 38 évi becsület és hűség közszolgálat után, folyó hó 6-án reggel 8 órakor Balmazújvároson, váratlanul, tragikus körülmények között visszaadta küzdelmekben elfáradt, mindig melegen érző nemes lelkét Teremtőjének...”

Az udvarra megrázó zokogás hallatszik ki. A gyászoló család tagjai együtt ülnek mély gyászbán. Minden szóra, mely az elhunyt emlékeztet, újra és újra felhangzik a sírás.

Kérjük a mélyen sujtott özvegyet, mondja el, mi történt. Hosszú percekbe kerül, míg a szörnyű lelkiállapotban levő úrasszony erőt vesz magán. Szaggatott mondatokban beszél:

— Drága jó uram halála az egekre kiált... Miért kellett neki meghalnia... A választás óta nem volt nyugtunk. Ott kezdődött minden bajunk és bánatunk. Előráncigáltak régi dolgokat, melyek már tisztázást nyertek. A választás idején újra akcióba léptek férjem ellenségei. Pedig ő nem adott okot semmire. Végezte teendőit, még

azt sem lehet mondani, hogy politikai téren külön utakon járt. Hiszen Benkő Gézát támogatta az az előtti választáson. Tette ezt úgy, hogy né kerüljön szembe köztisztviselői mivoltával. De a májusi választás teljesen felkavarta nyugalmunkat. Van itt egy csoport, mely régebben a kisgazdapártéhoz tartozott, de a májusi választás előtt belépett a kormánypartba. Azt mondják, az volt a feltétel, hogy távolítsák el a község éléről drága jó uramat. Az bizonyos, hogy a választás előtt behívták az uramat és azt mondták neki, hogy tíz napra menjen el, ez a főispán kívánsága. Csak így tudják biztosítani Benkő Gézának a többséget Ujvároson, csak ez esetben szavaznak Vinczeék Benkő Gézra. Vinczeék vádaskodtak már azelőtt is. Perék is származtak belőle.

— Szegény férjem még abba is beleegyezett, hogy ha már az ő személyén fordul meg a választás sorsa, hát elmegy szabadságra arra az időre. Azt mondta, meghozza az áldozatot, ha úgy kívánja a politika, bár nem volt inyere az ilyen kényszerszabadság. Benkő bejött és azt hittük, hogy most már béke lesz és nyugalom. Nem így történt. Kezdtük észrevenni, hogy az uram nagyon útban van egyeseknek. Különböző üzeneteket kaptunk, hogy „jobb lesz, ha az uram nyugdíjba megy.” De szegény uram annyira tudatában volt igazságának, hogy hallani sem akart arról, hogy elhagyja állását. Harmincyolc évi szolgálat-ideje volt, még két évet szolgálni akart hiszen erősnek és munkabírónak érezte magát.

Adatok a főispáni íróasztal fiókjában

Az özvegy szava zokogásba fullad. Percek telnek el, míg folytatja. El-csukló hangon emlegeti a politikát, neveket említ, határtalan elkeseredés nyilatkozik meg szavaiban, melyek megérthetők a porig sujtott, érző, szerető szívű

asszonyi lélektől. Elmondja, hogy a tragédia után milyen levelet írt Lossonezy főispánnak, Benkő Géza képviselőnek... Kérjük, hogy az előzményeket mondja el inkább, hogy a közvélemény tisztán láthasson ebben a bonyolult szomorú

A balmazújvárosi község házában

Autóval kirobogtunk Balmazújvárosra. A község háza előtt nagy csoportosulás. Az épületen fekete lobogó. Az emberek tárgyalják a tragikus eseményt. Mindjárt feltűnő, hogy bizonyos tartózkodással beszélnek. Mintha valami láthatatlan kéz hallgatást intene nekik.

Bent az emeletes község háza hivatali szobáiban a szomorú esemény hatása alatt folyik a munka. A községi tisztviselők udvariasan bár, de elharitanak minden kérdést az öngyilkosság oka és előzményei felől. Erről nem beszélhetnek, köti őket a hivatali titoktartás. Csupán a tragikus halált halt főjegyző személyi adatait hajlandók közölni.

Harsányi Béla 1916. évben lett Balmazújvárosi főjegyzője. Orsházi születésű, jegyzői pályafutását azonban Hajdú megyében. Egyeken kezdte. Huszonhárom éven át ültette Balmazújváros ügyeit, még pedig éppen a legnehezebb időkben, merthisz erre az időre esett a világháború második és nehezebb fele, a forradalom, a kommunizmus, az oláh megszállás. Erős kezű vezető volt. Szilárd nemzeti érzésű. A kommunizmus alatt egyik sarokból a másikba állították a vörösök, nem egyszer agyonlövésselel fenyegették, de nem tudták megtörni. A román megszállás alatt bátran síkra szállt a

lakosság érdekében...

Feketé ruhában, komor arccal lép be a község házába Zs. Nagy János főbíró. Nyílt tekintetű magyar ember. Őt kérdezzük, szólnon az elhunytól, a tragédia okáról:

— En csak azt mondhatom, — hangzott megfontoltan, szótárogatlan a válasz —, hogy derék jó ember volt, kítűnő tisztviselő. Minden lépésében a község érdeke vezette. Lelkiismeretesen végezte teendőit. Ha kellett, egész nap és fél éjjel bent dolgozott az irodájában. Mindenre gondja volt, mindenel törődött. Háthogy ellenlábásai voltak, hogy nem tudott mindenkinek az inyere cselekedni, az majdnem természetes. Hiszen a jegyző az ütközőpont szokszor a községben. Neki kell a törvényeket, a rendeleteket végrehajtani, az olyanokat is, ami esetleg egyeseknek nem tetszett. Azt mondhatom, ő nem haragudott senkire, nem volt bosszúálló.

— Miért kellett akkor egy ilyen embernek eldobni magát az életet — kérdeztük.

— Bizony szomorú. Az irás ott volt előtte, mikor a puskát magára emelte. En nem tudok többet mondani.

A választás idején indult el a tragédia

Utunk a község házáról a gyászházba vezetett. A jegyzői laká-

KRAYER festék ezentúl Csapó u. 13

esetben.

— Lossonezy főispán behívatta férjemet, — hangzik a válasz — és személyesen szólította fel, hogy kérjen hosszabb szabadságot és menjen azután nyugdíjba. Allást ígért neki ez esetre. Azt mondotta a főispán úr, hogy Balmazújvárosban a társadalmi béke csak így maradhat fent. Szegény uram azt válaszolta, hogy „ha így volna lenne annyi ereje, hogy föbelője ma-

„Fegyelmi eljárás megindítását kérem magam ellen”

Az özvegy felmutatja férje iratának másolatát, mely így szól: Főszolgabíró úr!

Tisztelettel alulírott, Harsányi Béla, Balmazújváros nagyközség főjegyzője az 1929. évi XXX. tc. 72. paragrafusa alapján magam ellen fegyelmi eljárás megindítását kérem.

A Főispán Úr Öfömlétsége szöveggel tudomásomra adta, hogy íróasztala fiókjában olyan adatok vannak, melyek alapján ellenem fegyelmi eljárás folyamatba tételének van helye. Miféle tudomásom szerint semmi ilyen eseményt vagy mulasztást nem követtem el, a fegyelmi eljárás megindítását tartom szükségesnek.

Balmazújváros, június 26.

Aláírás.

— Az uram azt várta, — folytatta az özvegy —, hogy a saját kérésre tisztázzák az ügyeket, elrendelik a fegyelmit, melynek so-

gát...“ Én a minisztériumhoz fordultam. Választ kaptam, hogy az egész ügyről nem tudnak semmit, férjemet kiváló tisztviselőnek ismerik, legyen nyugodt... A főispán úr azt mondotta férjemnek, hogy íróasztala fiókjában súlyos adatok vannak ellene. Férjem leverten tért vissza. Maga is kívánta a vádak kivizsgálását. Nyomman maga kért maga ellen fegyelmit.

rán neki alkalma lett volna védekezni a vádak ellen, melyeket nem ismert. Pár nap múlva hallottuk, hogy a községben aláírásokat gyűjtenek az uram elleni feljelentéshez. Feljelentés készült öt éves dolgokról. Még azt is vád képpen hozták fel ellene, hogy a jegyzői lakásba vízvezetékét szereltetett be, holott „az alacsony életművét községben hasonló társadalmi állású emberek nem rendelkeznek ilyen berendezéssel.” Hát nem hozzatartozik az egészséghöz, hogy fürdőszoba legyen a lakásban.

— Gyűjtötték az aláírásokat. Még a cséplőgépeknél dolgozó emberekhez is kivittek. Ilyen előzmények után kapta meg szegény férjem a felfüggesztő határozatot. Nem tudta elviselni, hogy mikkel vádolják. Idegei felmondták a szolgálatot. Nem bírta... nem bírta... és végzett magával.

Ismét zokogásba fullad az özvegy szava.

A főjegyző vére fröccsen a felfüggesztő végzésre

A családtagok mondják el a tragédia részleteit. A főjegyző szombatn reggel kapta kézhez Lossonezy István főispán aláírásával ellátott „Végfelfüggesztő”, mely augusztus 2-án kelt és Vincze András és társai balmazújvárosi lakosok feljelentése és panasza folytán rendeli el a fegyelmi eljárást Harsányi Béla főjegyző ellen, egyidejűleg állásától felfüggeszti.

A határozatban többrebbeli vád van felsorolva a főjegyző ellen három oldalon. A főjegyző nyugodtan vette át az iratot. Családja előtt hangzott, hogy bízik igazában, tudja nagyon jól, hogy mi a háttérre a feljelentésnek és az hogy készült.

Vasárnap reggel korán kelt a főjegyző. Feleségét már ébren találta. Az úrasszony kérényt fogalmazott férje ügyében a belügy-

miniszterhez. A főjegyző dolgozószobájában tartózkodott és íróasztalánál ült. Előtte volt a felfüggesztő határozat és egy üres lap, melyre a maga fellebbezését akarta írni. Felesége megmutatta az általa írt kérvényt férjének:

— Jónak tartod, kérlek, — kérdezte tőle.

A főjegyző olvasta:

— Jó, ha úgy véled, használj velem, küld el. Én majd elkészítem a rendes úton beadandó fellebbezést.

A főjegyző íráshoz fogott. Felesége kiment a szobából, hogy házi teendői után lasson. Távozásban szeretetteljesen odaszólt férjére:

— Ne búsulj, van még igaz bíróság Magyarországon.

Néhány pere telt el. Egyszerre lövés zaja hallatszott ki a főjegyző dolgozószobájából. Felesége sikolt-

va rohant ki:

— Jaj Béla, hol van! — kiáltotta és szinte elvesztette eszméletét. A házbeliak berohantak a dolgozószobába. Ott találták a főjegyzőt átlőtt fejjel, szétroncsolt aggyal. Előtte az íróasztalon kiterítve a felfüggesztő végzés, vére ráfröccsen az iratra.

A esendőség megállapította, hogy a főjegyző vadászfegyverével követte el az öngyilkosságot. Szájába vette a fegyver csövét és úgy rántotta el a ravaszt. A golyó szétroncsolta agyvelejét és azonnali halált okozott. Levelet nem hagyott hátra, csak a megkezdett fellebbezés bevezető sorait. Ki tudja, mi ment végbe lelkében, míg írás közben alighanem a falon függő fegyverére tévedt a szemé...

A főjegyzői lakban ravatalozták fel holttestét.

Jelentést tett a esendőség a debreceni ügyészségnek, amely, miután az öngyilkosság ténye határozottan beigazolást nyert, a temetési engedélyt megadta.

Mit mond a feljelentő

Felkerestük Vincze Sándor gazdálkodót, törvényhatósági bizottsági tagot, ki ebben a szomorú ügyben mint feljelentő szerepel. Nyíltan feltették a kérdést:

— Úgy mondják, hogy Vincze úr kívánta a főjegyző távozását és attól tette függővé, hogy a Mep-jelölre szavaznak és belépnek a Mep-be Sziveskedjék megmondani, igaz-e ez.

— Nem úgy van az kérem, — hangzik a válasz. Az igaz, hogy a választás előtt átléptünk a Mep-be, de elvi alapon.

— Nem volt felállítva a feltétel, hogy ennek az ára a főjegyző távozása?

— Nem, kérem. A főjegyző tevékenysége és nem a személye ellen volt kifogásom. Mozgásban volt ez az ügy már régen. Mint embert sajnálom. De annyit mondhatok, hogy a Tébe-féle újabb földvásárlást ezután sem hagyjuk, továbbra is kérjük a kivizsgálást...

A tragikus véget ért főjegyző temetése

Hétfőn délután temették el óriási részvét mellett Harsányi főjegyzőt. Ott volt az egész község, Debrecenből is sokan mentek ki, hogy részvétüket nyilvánítsák. Koren Emil evangélikus lelkész mondott megható gyászbeszédet. Az Országos Jegyzőegyesület és a balmazújvárosi község háza tisztviselő-kara nevében hangzott még el bú-

csúbeszéd. Mélyen meghatotta a közönséget a család nagy fájdalma.

A tragikus véget ért főjegyzőt gyászolják: Felesége: özv. Harsányi Béláné heyderi Devich Margit. Gyermekai: Harsányi Ilona és férje dr. Thurzó Imre, Harsányi Eva és férje Jost Ferenc, Harsányi Klára és férje Jost Jenő, Edesanyja: özv. Harsányi Lajosné Pukanszky Róza, Anyósa: özv. Devich Lajosné. Sógornői: Lauris Miklósné, dr. Ujházy Sándorné és gyermeke, Devich Sári, Unokái: Thurzó Judit, Thurzó Edith, Jost Évi, Jost Franciska, Jost Noémi, Jost Tamás.

Harsányi Béla főjegyző öngyilkossága nagy szenzációt keltett az egész megyében. Különbözőképpen kommentálják a feltűnést keltő és különös előzményeket. Ugy tudják, hogy a szomorú ügynek még folytatása lesz. Olyan hírek is kerültek forgalomba, hogy az öngyilkosság előzményeit szóvá teszik a parlamentben. Allítólag interpelláció készül az eset politikai vonatkozásai miatt.

Egy hétre betiltották a „Magyar Újságot”

Budapest, aug. 7. A belfüggyminiszter a Budapestben megjelenő „Magyar Újság” című politikai napilap további megjelenését és terjesztését, a lap 1. évi augusztus 5-iki keltezésű számának Kunder Antal visszavonul jól kiérdemelt birtokára című közleménye miatt, mely az ország belső rendjét és nyugalmát veszélyezteti, egy heti időtartamra betiltotta.

Elkészült a debreceni 3-as honvédek emlékszobra

Mástfél éve dolgozik Márton Ferenc a debreceni 30-as honvédek háborús emlékművén. A hatalmas kétméteres szobron már éppen az utolsó simításokat végzi Márton Ferenc stefániaúti műtermében.

Az emlékmű zömök természetű honvédet ábrázol, felvetett fejtartással a távolba tekint, balkezét ökölbe szorítja, jobb kezében a lábához támasztott puskát csövével tartja.

Márton Ferenc ennél a művénél felhagyott a mozgalmal formaképzéssel, egyszerűen statikusan fogta fel a debreceni emlékmű alakját. Egyszerűen odtotta meg a katonaköpeny paszilkákkal sok gondot okozó problémáját, a nagytömegű síkokon kellőmésen játszik a fény.

Világraszóló mérkőzés!

Körösi — Árak 7:0

Körösi javára!

Körösi legyőzte az árákat!

Férfiszövetek — maradékok páratlanul olcsó áron. Idényvégi vásár!

V i g s z i n h á z

A legizgalmasabb francia bűnügyi film:

A kétlelkű ember

Főszereplők: RAIMU és Pierre Blanchard.

Kizárólag 16 éven felüliek részére bemutatva ma!

Nagy idényvégi vásár

és az üzlet átalakítása alkalmával
olcsó pénzért jó árút vásárolhat

Kontsek Kornél

női és férfi divatházában

Határtalan lelkesedéssel ünnepelték Horthy kormányzót Szegeden az ellenforradalom 20 éves jubileumán

A „hadsereggel áll vagy bukik a nemzet”, hangoztatta ismét
a Kormányzó

Szeged, augusztus 6. Vasárnap Szegeden nagy lelkesedéssel ünnepélyes keretek között emlékeztek meg az ellenforradalom 20 éves évfordulójáról. Tízezrek és tízezrek bódultak ezalkalommal Horthy kormányzónak, ki húsz évvel ezelőtt felemelte nemzetét és megmentette a szakadék széléről, mely már már elnyeléssel fenyegette.

A nagy ünnepségre az ország minden részéből érkeztek előkelőségek Szegedre, ahova délelőtt fél-tízkor futott be Gödöllőről a kormányzó különvonata.

A fellobogózott pályaudvaron Teleki miniszterelnökkel az élen a kormány tagjai várták a kormányzói különvonatot, ott volt az olasz, a német, a japán követ, Romanelli ezredes és igen sok felsőházi tag és képviselő is.

Szeged város nevében Pálffy József polgármester köszöntötte a fehér vászon nyári egyenruhában érkező kormányzót és hivatkozott arra, hogy Horthy Miklós volt az, akinek vezérletével a katonai erényekben gazdag nemzeti hadsereg megszabadította az országot a bolsevista uralom veszedelmétől, helyreállította az állam rendjét, a békét, a nyugalmat és visszaadta az emberek önbizalmát.

A pályaudvarról az útvonalon sűrű sorokban álló közönség éljenzése közepette Te Deumra ment a kormányzói pár, majd a Széchenyi térre hajtottak, ahol a tömeg megint percekig éltette a kormányzót, aki megmagasztaltan fogadta a hódolat impozáns megnyilvánu-

lását.

Az ünnepi beszédet Uzdóczy-Zadravetz István nyugalmazott tábori püspök mondotta, aki mindenekelőtt visszapillantást vetett a Magyar Nemzeti Hadsereg megalakulásának idejére, majd rámutatott azokra a szörnyű akadályokra, amelyeket elszánt élniakarásával legyőzött a Nemzeti Hadsereg. A tépett nemzet elismert tisztelt államát, amellyel számítanak a hatalmak, barátai vannak, tiszteletet és elismerést tolmaesolnijönek hozzá uralkodók, királyok, császárok.

Azt fejtette ezután beszédében a püspök, hogy a szegedi gondolat egyetlen és törhetetlen ereje az ösgyökér, a szent mult. Ezért nem futottunk homokszivatagra. Mert minden ország, minden nemzet, amelyik jövőjét nem a szentelt mult köveire rakja, kisiklik, homokra, talán pocsolóba fut. Nekünk nincs szükségünk a további munkához holmi új elgondolásokra, új alkotmányokra, idegen, új importokra, hanem szükségünk van törhetetlen ragaszkodásra, a szegedi gondolathoz, ami nem más, mint a magyar évezred, Szent István független, keresztény és integer birodalma.

— Ma húsz év után — fejtette be beszédét Zadravetz püspök — egy hálás, megnagyobbodott Haza hódol a legnagyobb fia, a legelső magyar ember, Horthy Miklós előtt... A Széchenyi téren összegyűlt nagy tömeg, kalaplengetve mámoros lelkesedéssel ünnepelte Ma-

Csáky külügyminiszter szabadsága

Gróf Csáky István külügyminiszter tegnap kétheti üdülési szabadságra utazott. Távolléte alatt a külügyminiszteri teendőket gróf Teleki Pál miniszterelnök látja el.

A magyar-román kereskedelmi tárgyalások

Bukarest, aug. 7. Az Argus hírigyőnkéség jelenti, hogy a magyar-román kereskedelmi tárgyalások normálisan haladnak előre. A técsi határincidens következtében a tiszai hajózás ügyének átmenetileg felfüggesztett tárgyalása újból megkezdődött.

A nemzetgazdasági miniszter szombaton fogadta a román bizottság elnökét és újabb utasításokat közölt vele.

Női habselyem blouse	P 1' 50
Schottistaif blouse	P 3' 60
Közzel női ruha	P 6' 80
Fiú iskola ruha	P 18' -
Közzel női kabát	P 18' 50
Férfi divat nyáriöltöny	P 24' 50
Ballon kabát	P 22' -

Benyáts áruház

gyarország kormányzóját.

Az ünnepségek röviddel később a Klauzál téren folytatódtak, ahol a kormányzói pár előtt felvonultak a volt ellenforradalmárok, akiknek sorát gróf Teleki Pál miniszterelnök, gróf Csáky István külügyminiszter, P. Ábrahám Dezso volt miniszterelnök és Zadravetz püspök nyitotta meg.

Az ellenforradalmárok csoportja elvonult a történelmi nevezetességű Kárász-ház előtt, ennek az erkélyéről, ugyanott, ahol annakidején Kossuth Lajos mondotta el törté-

nelmi hírességű szegedi beszédét, nézte végig a kormányzói pár a felvonulást.

Az ellenforradalmárok csoportjának nevében gróf Teleki Pál miniszterelnök jelentette, hogy a 20 éves parancsot végrehajtották, a Szegeden újjászületett haza felvirágozott, megnagyobbodott és régi lelkesedéssel, régi erővel és a régi, megtörhetetlen hűséggel a kormányzó iránt, várják a további parancsot, amelyet teljesíteni fog-

A Kormányzó beszéde

A tömeg üdvivallgása közben most a kormányzó lépett a mikrofon elé és mondotta el beszédét:

— Egy tönkrement, lealázott, romokban fekvő ország újjáépítésére szittünk húsz év előtt Szegedre. A feladat, amely reánk várt olyan nagy volt, hogy ahhoz képest a mi akkori eszközeink valósággal eltörpültek. Hogy az eredmény mégsem maradt el, ezt annak köszönhetjük, hogy mindnyájunkat csak egy gondolat hevített és mindnyájunk előtt csak egy cél lebegett. Két évtized mult el azóta. Sokszor bizony nagyon nehéz napokra virradtunk, de az akkor lerakott alapokon indult el a magyar élet és jobb és szebb jövő felé. Mindnyáján egyformán végeztük feladatunkat.

— Melegen köszönöm, hogy alkalmat nyújtottatok arra, hogy ilyen nagy idő után ismét együtt

láthatlak benneteket és megegy-szer hálásan megköszönöm azt az önzetlen, becsületes magyar munkát, amelyet itt végeztetek!

Az egybesereglett ezrek szakadatlan ünneplése kísérte a kormányzói pár gépkocsiját ezután a Mars-téri laktanyába. A 9. honvédegyalozred mindhárom zászlóaljja katonai tisztelgésrel fogadta ezredtulajdonosát. Az ezredparancsnok jelentése után a kormányzó átadta az ezred több tisztjének és legénységi tagjának kiérdemelt kitüntetéseit, az ezredparancsnoknak pedig átnyújtotta az ezrednek adományozott három vándordíjat.

A díszmenet után ebéd volt a laktanya kaszinójában, ahol a kormányzó együtt ebédelt az ezred tisztikarával.

Nyári vásárunk megkezdődött!

Saját érdekében
árainkat okvetlen
nézze meg

HAVAS

Harisnyaház

Bádogos ucca 1.

A hadsereggel áll vagy bukik a nemzet

Az ebéd során vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter arra kérte fel a kormányt, hogy a magyar érdemrend Szent koronával ékített nagykeresztjét fogadja el és viselje.

A kormányzó a felajánlott kitüntetést elfogadta és a következő beszéddel válaszolt:

— *Köszönöm a magyar királyi Honvédség nevében átadott kitüntetési jelvényeket, amelyeket elfogadok, mert e tényben elsősorban annak a munkának megbecsülését látom, melyet a lefolyt húsz év alatt ne mén, hanem a Honvédség mindenkor vezetője, tisztje és al-tisztja kara, lelkesedéssel, fáradtságot nem ismerő odaadással, kiváló szakmákkal, sokszor a legnehezebb viszonyok között, de mindenkor önzetlenül, csak a Haza javát nézve teljesített. Ez tette lehetővé, hogy a Szegedről annakidején elindult maroknyi seregből kifejlődhetett a mai korszerű honvédség, melynek részei a közelmúltban igazolták be, hogy úgy szellemben, mint odaadó kötelességteljesítésben méltó utódai a régi dicsőséges magyar hadseregeknek.*

— *Az a hűség és szervezési, kiképzési és nevelési munka, mely oly szép eredményt ért el, csak úgy volt lehetséges, hogy a magyar királyi Honvédség minden tagja elődei példájához méltóan a lángoló hazaszeretet eszméjétől áthatva, egy nagy nemzeti célra irányuló egységes gondolattal hevítve és törhetetlen egyetértésben eggyedül csak magasabb hivatásért dolgozott és munkálkodott. A szellemi egység, mely nem enged a Honvédség tagjai közé az egységet megbontó eszméket behatolni, párosulva a mindenrangú előjárókkal és feljebbvalókkal szemben táplált bizalommal, az egészséges alap, amelyre felépülhet egy hadsereg, amely nélkül a nemzet a mai nehéz időkben megállani nem tudna. Mert ma idősebb, mint bármikor, amit 20 évvel ezelőtt mondtam: A hadsereggel áll vagy bukik a nemzet!*

— *Amikor tehát most is őszinte hűtával és teljes elismeréssel gondolkodom mindazokra a férfiakra — kicsinyekre és nagyokra, hárve-sekre és névtelenekre —, akik a lefolyt húsz év alatt velem együtt munkálkodtak a honvédségnek, megerősítésére és felvirágoztatására körül, újból csak azt kérem tőletek és a honvédség jelenlegi és jövőbeli minden tagjától: Ne engedjétek a katonai kötelességek feltétlen teljesítésének egységes szellemét megbontani és a vezetőik legjobb akaratába vetett feltétel nélküli bizalmat soraitokban megingtani, mert csakis így érhetjük el azt a nagy célt, mely most és mindenkor valamennyiünk szeme előtt lebeg!*

Vasárnap délelőtt az újszegedi Vigadóban az ellenforradalmi ünnepség résztvevői is közös ebéden gyűltek össze. Az ebéd során Teleki Pál miniszterelnök mondott beszédet, hangoztatva, hogy milyen nagy dologba vágtak akkor a fejszét. Mindannyian egyformán rongyosan jöttek akkor Szegedre s egyformán vettek részt a munka megindításában.

— *Teljesítetteik annak a férfiaknak parancsát — mondotta a miniszterelnök. — aki szintén úgy érkezett közeink, mint amilyenek mi voltunk. Otthagyták családját Kenderesen, amely a két front között feküdt és amikor megérkezett, csak ennyit mondott:*

— *Megkaptam az üzenetet. Vátlalom a feladatot, itt vagyok.*

— *Ettől a perctől kezdve indult meg Magyarország újjászülése! — Az ebéd résztvevői felállva per-*

cekig éljeneztek a kormányzót, de melegen ünnepezték a körükben megjelent Romanelli ezredest is.

Ujra kiéleződött a danzigi helyzet

Berlin, aug. 7. A német sajtó feltűnő helyen számol be Danzig állásfoglalásáról a határidőhöz kötött lengyel jegyzékkel kapcsolatban. A lapok címeikben kihívásnak tekintik a lengyel eljárást s annak a véleményüknek adnak kifejezést, hogy lengyel részről a közvéleményt még jobban fel akarják ingerelni Németország ellen. Hasonló értelemben ítéli meg a német sajtó Rydz-Smigly tábornagy vasárnapi krakói beszédét is.

Danzig, aug. 7. Hétfőn a lengyel vámmellenőrök a lengyel ultimátumszerű jegyzék bejelentésének megfelelően egyenruhásan s fegyveresen teljesítettek szolgálatot,

de bizonyos jelek amellett szólnak, hogy keddtől kezdve ismét polgári ruhában fognak megjelenni.

Varsó, aug. 7. Hivatalosan közlik: Chodaczki danzigi lengyel főbiztos e hó 5-én a lengyel vámfelügyelők ügyében benyújtott írásbeli lépésére a danzigi szenátus elnöke azonnal pozitív választ adott, amelyben az írásbeli választ két napra ígérte. E válasz 7-én megérkezett a lengyel kormányhoz. A válasz megerősíti a danzigi szenátus magatartását, mely szerint a lengyel vámfelügyelőket semmiféle befejezett tények elé nem állítják. A danzigi lengyel vámfelügyelők ellenőrzése továbbra is érvényben marad.

Mi is részt veszünk az időnyvégi kiárúsításban!

Jó minőség!

Olcsó vásári és kapualatti árak!

Barionsnál

Svetits palotában!

Szigorított büntetés a siberekre

Az új javaslat fokozza a valutabűncselekményekre kiszabható büntetést.

Budapest, aug. 7. A Magyar Élet Pártjának közjogi és igazságügyi bizottsága hétfőn ülést tartott, melyen tárgyalta a kormány által kedden beterjesztendő „A közgazdaság érdekei ellen elkövetett visszaélések hatályosabb megtorlásáról” szóló törvényjavaslatot. Homonnay Tivadar megnyitó szavai után Antal István dr. igazságügyi államtitkár rámutatott arra, hogy az úgynevezett valutabűncselekmények közgazdasági jelentősége az utóbbi hónapokban különösen az európai helyzet súlyosabb válása és a zsidótörvény meghozatala óta, rendkívüli mértékben megnövekedett. Most már az a közvélemény is, amely korábban meglehetősen érdektelenséget tanúsított a valutabűncselekmények kérdésével kapcsolatban, erőteljesen sürgeli a bűncselekmények hatályosabb üldözését és megtorlását.

Ezután tüzetesen ismertette magát a törvényjavaslatot, amely három fejezetre oszlik: Az első fejezet az anyagi jogi rendelkezéseket tartalmazza s igen súlyos mértékben fokozza a valutabűncselekményekre kiszabható büntetéseket. A fogházbüntetéseket öt évi időtartamú börtönrre, a börtönbüntetéseket pedig 10 évi fegyházra, súlyos esetekben 15 évi fegyházra emeli fel a törvényjavaslat. A legsúlyosabb anyagi jogi rendelkezést a törvényjavaslat második szakasza tartalmazza, mely lehetővé teszi meghatározott esetekben, nevezetesen akkor, ha a bűnöző ilyen cselekmények elkövetésére állandó büntetési hajlamot mutat, a szigorí-

tott dologháza való utalást is, melynek legkisebb mértéke öt esztendő.

A törvényjavaslat anyagi jogi rendelkezései intézkedéseket tartalmaz-

Török-bolgár határincidens

A dobrudzsai kérdés békés elintézése megihusul.

London, aug. 7. A legutóbbi török-bolgár határincidens, melynek során egy török katonát agyonlőttek, egy másikat pedig megsebesítettek, komoly aggodalmat okoz Londonban. A News Chronicle szerint az incidensen kívül nyugtalanítják a törököket a dobrudzsai határ mentén rendezett nagy bolgár hadgyakorlatok. A törökök attól tartanak, hogy ez veszélyezteti kedvenc tervük, a dobrudzsai kérdés békés elintézését és Bulgária csatlakozását a Balkán-csoporthoz. A Daily Herald szerint a török sajtó magatartásának feltűnő változása Bulgáriával szemben a török kormány és politikai körök keserű csalódására vezethető vissza. Törökország hónapokon át azon fáradozott, hogy a bolgár követelések kielégítésének előmozdításával megszilárdíthassa a balkáni arcot, de minden erőfeszítése csődöt mondott. Az ankarai bolgár követ nemrég közölte a török kormánnyal, hogy Bulgária még Dobrudza visszaadása esetén sem csatlakozhat a Balkán-szövetséghez, ha nem elégítik ki valamenny-

Rydz-Smigly beszéde

Varsó, aug. 7. Rydz-Smigly tábornagy a lengyel légiók hárba-szállásának 25-ik évfordulója alkalmából beszédet mondott Krakóban.

A tábornagy mindenekelőtt szárnyaló szavakkal emlékezett meg a légiók megalapítójáról, Pilsudski tábornagról és lánglelkű tevékenységéről. 1914 augusztus 6-ika — mondotta — Lengyelország függetlenségének hajnalhasadása, Pilsudski és Lengyelország történelme részére halhatatlan nap volt.

A tábornagy ezután így folytatta:

— *A haza ellen elkövetett erőszakot nem lehet visszaverni az igazságra való hivatkozással. Az erőszakos fellépést fegyveres erővel kell visszaverni. Ez a fegyveres erő jelenti a katonát és ezért van szükségünk katonára, aki tud küzdeni és meghalni hazájáért.*

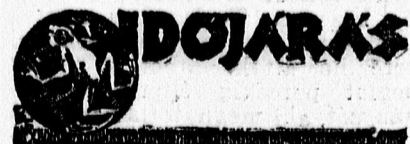
— *Ha szerete a világon ma mindenütt ezt a szót halljuk az emberek szájából: »béke és háború«, mi is elmondhatjuk: Tiszteljük és becsüljük a békét, éppen úgy, mint más népek, de nincs az az erő, amely meggyőzne bennünket arról, hogy a béke azt jelenti, hogy egyeseknek joguk van elvenni, másoknak pedig »adni«. Senki iránt sincs támadó szándékunk.*

— *Danziggal kapcsolatban, amely évszázadok során Lengyelországgal egybeforrott és gazdasági szervezetünk tüdejét jelenti, Lengyelország tisztán és minden félreértést kizáró módon leszögezte álláspontját. Nem mi kezdtük a danzigi pórt.*

A beszéd után a tábornagy esküt olvasott fel, amelyet a jelenlevők nagy tömege megismételt: Lengyelország mindenható Istenére esküszünk, hogy rendíthetetlenül küzdünk a háborúban a győzelemig, a békében pedig minden polgár egyesíti erejét a kitartó munkában.

nak a vállalatok alkalmazottai által elkövetett valutabűncselekmények esetében a vállalat tulajdonosának, a megbízónak és az ellenőrzéssel megbízott személyek hatályosabb felelősségre vonásáról is.

Többek felszólalása után a bizottság a javaslatot elfogadta.

A megelőző éjjel a magyar mendencébe benyomult hideg levegő csaknem mindenütt zivatarokat okozott. A mai napon a hőmérséklet csak 27–29 fokig emelkedett és 6–8-fokkal maradt a tegnapi csúcstérték alatt. A tegnapi zivataros jelleg napközben megszűnt, csupán Kassa és Alsóverceke környékén, a hegység lejtőjén összetorló levegő kisebb esőket okozott. Jólát: Nyugati, majd délnyugati forduló légáramlás, kevés, felhős idő, a hőmérséklet kissé emelkedik.

MEGHOSSZABBITJA életét, ha a nagyerdő strandot látogatja.

3 népszerű vásári ajánlat

1. Valódi nyulször kalap 12⁹⁰
2. Oxford ing 4⁹⁸
3. hernyóselyem nyakkeendő 2⁹⁸

FRANK IMRE

Arany Bika. Takarékoság.

A gyermekparalízisben megbetegedett gyermekek száma 18-ra emelkedett

Debrecenben komoly veszélyt jelent már a járvány, melynek halálos áldozata is van. — A klinikán a vidékiekkel együtt 18 beteget ápolnak jelenleg.

Beszámoltunk már több ízben arról, hogy Debrecenben gyermekparalízis megbetegedések fordultak elő. Dr. Gaertner István tisztifőorvos a szombaton megtartott közigazgatási bizottsági ülésen beszámolt a gyermekparalízis megbetegedések terjedéséről. Elmondotta, hogy

az elmúlt hónapban 11 gyermekparalízis gyermeket vettek ápolás alá

és hatósági zárlat alá vették mindazokat, akik a beteg gyermekekkel érintkeztek. A lakásokat lezárták és rendőrt állítottak a kapuba, hogy még a lehetősége se legyen meg annak, hogy a fertőzött lakásba idegenek belépjenek, vagy az egészségügyi zárlat alá vett családtagokkal érintkezzenek. Az ilyen módon

elkülönített családokat hatósági úton élelmezik, lakásaikat fertőtlenítik.

A tisztifőorvos szerint a betegek a legszegényebb népréteg gyermekeinek sorából kerültek ki.

A legtöbb beteg a Téglavetőből került a gyermekklinikára. A betegség nem rosszindulatú, mert többen már teljesen meggyógyultak, haláleset nem fordult elő és súlyosabb bénulás sem.

Ezt szombaton jelentette a tisztifőorvos az elmúlt hónap egészségügyével kapcsolatban. Azóta a helyzet lényegesen rosszra fordult.

Egyszerre három új gyermekparalízis megbetegedésről számolhatunk be és ezzel 14-re emelkedett a debreceni betegek száma. A tisztifőorvos még szombaton arról számolt be, hogy nincs halál és enyhe

a betegség lefolyása, pedig akkor már egy kisgyermek a halállal vívódott és vasárnap hajnalban meghalt.

Augusztusban az első napokban egyszerre négy betegről kellett beszámolni.

A Szotyori utcai megbetegedés nem volt meglepetés, mivel a betegség terjedési fészke, a Téglavetőnek közvetlen szomszédságában fekszik a Szotyori utca. Az Ondódról Kokas Géza 4 éves gyermekét szállították be gyermekparalízis megbetegedéssel. Az ondódi tanyákra a Téglavető mellett vezet el az út, így ez a megbetegedés is érthető, hamarabb találtak érintkezést az arra járók a fertőzött téglavetői területen lakókkal. Nagy meglepetést okozott azonban, hogy

a betegség felütötte a fejét a Simonyi úton is.

A 9. számú telekről vitték el Gavallér Mária 2 éves gyermeket súlyos betegen. A legmegdöbbentőbb azonban a DMKE épületében lévő megbetegedés. A DMKE épületében, ahol gyermekkórház is van, a gépház kezelésével van megbízva Sárközy József gépész, akinek három és fél éves Valéria nevű leánykája kapta meg a súlyos betegséget.

A gyermeket kiszállították, amikor már kétségtelen volt, hogy gyermekparalízisben betegedett meg, a gyermekklinikára, ahol vasárnap hajnalban meghalt.

Természetes, hogy a hatóság azonnal megtette a szükséges intézkedéseket a DMKE épületében, lezárták a gépész lakását és úgy szólván

a fél épület zárva van és rendőrség őrködik, hogy az óvintézkedéseket betartsák. A gépész és felesége nem hagyhatják el lakásukat és még gyermekük temetésén sem vehetnek részt.

A szülők fájdalma kimondhatatlan, akik aranyos kis leánykájukat veszítették el és még a koporsójára sem borulhatnak, hogy búcsút vegyenek gyermeküktől.

EZIDEI VÁSÁRUNK MINDENT FELÜLMÚL!

RUHÁK 4 PÉNGOTÓL
KABÁTOK 9 PÉNGOTÓL

RÓZSA
NŐI DIVAT

ÁLFÖLDI TAKARÉK ÉPÜLET
BIKASZALLOVALSZEMBEN
VÁSÁRI ÁRÚINKAT VÉTELSZÁNDÉK NÉLKÜL IS KÉZSÉGGEL BEMUTATJUK.

tályon jelenleg 18 gyermekparalízis betegét ápolnak, ápolnak.

A betegség legnagyobb szállítója volt eddig a debreceni Téglavető és Hajduszovát község.

Felavatták Kárpátalja felszabadításának emlékművét

Az ellenforradalmi ünnepek vasárnapján felavatták Radvacon azt a hatalmas emlékművet, amelyet Kárpátalja felszabadításának emlékére létesítettek. Az ünnepségen Szloboda Ferenc apostoli kormányzó mondott tábortörténeti beszédet, majd Köszörmű Károly ungvári főszolgabíró tartott ünnepi beszédet, melyben kifejtette, hogy nemcsak testi vitézségben, hanem lelki nagyságban is elsősként voltak honvédeink. Vitéz Latorczay őrnagy ezután személyesen tüzte fel a katonák mellére a kormányzó kitüntetését. Cselenkey István és Deák István hősi halottak kiüntetését édesanyjuk vette át.

Hatvan kivégzés Madridban

Cabaldon őrnagy madridi rendőrfőnök meggyilkolása után hatvan gyanús terroristát fogtak el. A rögtönítélő törvényszék 53 embert agyonlövésre, hetet, köztük a gyilkost is „vas-gyűrűvel” a nyilvánosság előtt megfojtásra ítélte.

Ne habozzon...

OLCSÓBB MÉR NEM LEHET

Grünfeld
FIU RUHA
FÉRFI RUHA

NYÁRI VÁSÁR

Hungária filmszínház

MA UTOLJARA

Baba feleség

FRU-FRU KISASSZONY

Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor!

Klein Antal megismételte vádjait Mühl Henrik ellen

Vasárnap délután Pakson nagygyűlést tartottak a magyarországi németek. A gyűlés első szónoka Erdélyi Aladár volt, majd Perczel Béla beszélt a bonyhádiak nevében. Ezután Klein Antal beszélt. Megismételte vádjait dr. Mühl Henrik ellen és leszögezte, hogy Mühl külföldi pénzeket kap, amelyeket vétkes propagandát folytat. Állítja, hogy a bonyhádi képviselői mandátumot ma olyan férfi bírja, akinek a múltja és munkája méltatlan a magyar törvényhozóhoz. (Felkiáltások a bonyhádiak részéről: Minket nem képvisel!) »Tolnában két veszedelmes betegség pusztít — mondotta —, az egyke és a pángeramánizmus. Mind a kettő pénzért cselekszik. A pángeramánizmus a lélekmergézést idegen pénzekkel végzi. Tiltakozunk a nagyméretű birodalom felé, hogy támogassák ezeket romboló munkájukban. Tudom, hogy nem a

hivatalos Németország csinálja, de csinálják azok a szervezetek, melyeknek munkája ellen tiltakozni nemcsak nekünk, hanem a hivatalos Németországnak is kellene. Egy barátot aláaknáznai nem illik.

— Németországgal a legösszintebb baráti viszonyban akarunk élni. Ebben az országban békét és szeretetet kívánunk és a külföldről megfizetett lélekölő babonákat kirtjuk. Tudom, hogy a magyarok ebben a munkában ott lesznek, de akarom és elvárom, hogy sváb testvéreim is ott legyenek. A külföldi járvány ellen egy védekezés van: lezárni a határokat. Ha nincs elég internálótábor itt, vigyék el őket Dachaubá. A lelketlen hazafülszónokok mutassuk meg, hogy merre vezet az út!

A nagygyűlés ezzel befejeződött. A tömeg melegen ünnepelte Klein Antalt, a hazai svábság vezérét.

Kilónyi jégdarabok estek Abaujmegyében

Kassa, augusztus 7. Vasárnap este és éjjel hatalmas jégvihar vonult végig Abaujtorna vármegyén, Kilónyi nagyságú jégdarabok estek és a hatalmas széllel, de kevés esővel jött jégvihar az útjába került gyümölcsösöket bönkrete, madarakat, nyulakat vert agyon és többezerre tehető a jégdarabok által bevert ablakok száma. A Miskolc és Kassa között közlekedő személyvonatot a vihar Halmajnál érte el és 34 vonat ablakot betört. A jég beesett a vasúti kocsiba és a zsúfolt vonaton nagy rémületet keltett. A vármegye

községeiből is kisebb-nagyobb jégvihart jelentenek. Kassán is volt az éjjeli vihar, de nem okozott nagyobb károkat.

Nyíregyháza, augusztus 7. Vasárnap éjjel Nyíregyháza feletti vihar vonult át, mely az úgynevezett Hímes-részben igen nagy kárt okozott. A galambtojás nagyságú jégdarabok több ablakot beverték, a gyümölcsösben és szőlőkben pedig nagy pusztításokat vittek véghez. A vihar eltörte az áramvezetéseket, úgyhogy a város egész éjjel világitás nélkül maradt.

Tízezreket vett fel jogtalanul nyilas pártok és lapok részére

Örizzetbe vettek egy fiatalembert, aki elhurcolt egy detektívet.

A budapesti rendőrfőkapitányság bünyügyi osztályán örizzetbe vették Fodor Zoltán 31 éves magántisztviselőt, hatósági közeg elleni erőszak miatt. Fodor egy piros autóval melyen nyilaskeresztes zászlók voltak, cirkált a fővárosban és a detektívek figyelmét kezdte. Az egyik detektív beugrott az autóba és azt mondta, hogy vezesse a főkapitányságra.

— Elve nem megyek be a rendőrségre — mondotta s kivette az autót Tápiószecsőre és vissza Budapestre, — valósággal neki akarta vezetni az autót a Hősök emlékművének, majd kigurrott a kocsiból, de a detektív meg-

akadályozta a menekülésben és előállította. A motozás során kiderült egy nála talált noteszből, hogy nyilas pártok és lapok nevében néhány hónap alatt 25 ezer pengőt vett fel vállalati igazgatóktól, nagyiparosoktól, közgazdasági támogatás címen, holott erre nem volt megbízatása, azelőtt tagja volt a Hungarista pártnak, de onnan kizárták visszaélések miatt.

Az ügy politikai nyomozása még folyik, most csak azért vették örizzetbe, mert nem engedelmességet a detektívek, sőt dulakodni kezdett vele, úgyhogy a bekísérés előtt meg kellett bilincselni.

William Strang hazautazott Moszkvából

London, aug. 7. Sir William Strang, az angol külügyi hivatal közép-európai osztályának főnöke, vasárnap búcsúlátogatást tett Molotov szovjet külügyi népbiztosnál és helyettesénél, Potemkinnél s ma Stockholmon át Londonba tér vissza, ahová holnap érkezik meg. Távozásában az angol sajtó egyhangulag kedvező jelt lát.

A moszkvai angol és francia

nagykövet vasárnap hosszasan tanácskozott Molotovval az angol-francia-orosz vezérkari megbeszélések előkészítéséről.

A Daily Telegraph moszkvai levelezője szerint a vezérkari megbeszélések tengerészeti részének fő tárgya az a kérdés lesz, miként működhetik együtt az angol tengeri haderő a szovjethaderővel a Fekete- és Balti-tengeren. Ez már magábanveve eloszlathatja a közvetett támadással kapcsolatos orosz aggodalmakat.

Ha egy lövés nem dördül el

A világháború kitérésének negyedszázados évfordulóján szenzációs megállapításokat tesz egy magyar tudós

A világháború kitérésének negyedszázados évfordulóját is átléptük s ezt az emlékeztető dátumot világszerte cikkek ezrei méltatták. Mégis, a sok visszaemlékezés, egykori feljegyzés között alig találunk valami mélyebbre ásót. A legtöbb írás megelégszik az- zal, hogy kronológián felvázolja a Ferenc Ferdinánd és hitvese meggyilkolásának mozzanatait, a sarajevói tragédia legapróbb részleteit is, a nyomába feltörő európai bonyodalmat, anélkül, hogy annak következtetéseit levonta volna.

A legérdekesebb és legértékesebb könyv, ami a világháború negyedszázados fordulóján megjelent, egy erdélyi tudós, Nemes Istvánnak Erdélyben megjelent munkája, mely mélyre nyulva a dolgoknak, nemcsak mesteri tollal vázolja fel azt a fojtó atmoszférájú kort, mely

a háború kitérését megelőzte s mely már magában hordta a detonáció veszélyét, hanem igyekszik megállapítani a világháború határait az emberiség életére, szociális, társadalmi, művészeti és egészségügyi szempontokból egyenként véve görseő át. Adathalmazában végigkérdez egész sereg embert, hogy mit nyújtott neki a háború?

Érdekes dolgok derülnek ki ebből. Megtudjuk például, hogy egész sereg embernek pokolban nagyszerű élmény volt a háború... a lövészárkok felkötött életében ismerte meg a bajtársaság, hősiesség, egyéni bátorság és más érzések nagyszerűségét. Van, aki megható egyszerűséggel mondja, hogy egy golyó maradt emlékül a háborúból, ami még mindig benn van 23 év óta a testében és hol itt, hol ott bukkan fel...

És egész sereg fájó, különös és mélyen emberi emlék. Nemes István módszere újszerű és rendkívül hatásos... Az adatok, a hiteles kútfők mellett a legilletékesebb forráshoz, a szenvedő néphez fordul és a felbugygyanó vallomások sok mindent jobban megvilágítanak, mint a feljegyzések tömkelege.

Legnagyobb jelentősége azonban Nemes István könyvének a háborúutáni 25 év életének ragyogó felvázolásában van. Itt végigmegy minden hadviselő állam életén és kimutatja, hogy milyen hatással volt negyedszázados életükre a világháború, összehasonlítja életüket a békében élt álmokéval. Rámutat egyaránt a jó és rossz következményeire a háborúnak...

Gyönyörű, könnyemeleg lírába hajlik át a legzóbb, legvaskosabb reallítások ábrázolásából, mikor a fejfék millióit kezdi faggatni...

A legérdekesebb könyvek, legizgalmasabb olvasmányok egyike a *Ha egy lövés nem dördül el*. A legszebb dokumentum, amit a század emberéről, a mai kor történelméről író megalkotott. És valóságos hőskölteménye a ma emberének. Nemes István nem sajnálta a fáradságot, alaposan utána járt dolgának. Emberek ezreit kérdezte meg, a munkája

az első mű, mely kisemberek, szemtanúk élményein át épül fel. Benne ítegy munkájában a háborút követő 25 év minden nyomorúsága, kétségbeesett kísérelte, kísérelt élete, újjraépülése, megtisz-

tult nemzedéke...

A legérdekesebb része azonban Nemes István frásának az, amelyben felmutatja, hogy

milyen sorsdöntő volt az a lövés, amelyik Szerajevóban eldördült, a magyarság szempontjából... És azt állítja annak ellenére, hogy egész okfejtése világosan mutatja, hogy akkor már annyira telítve volt az európai légkör a háborúgyűlékony gőzzel, hogy elég volt egy szikra ahhoz, hogy lánggaboruljon a világ...

Mégis Nemes István megvesztegető szellemességgel fejtegeti, hogy

ha az a lövés nem dördül el, esetleg két évtizeddel kitolódott volna a háború... Esetleg ez a nemzedék más megoldást talált volna, hiszen azóta a mai kor vezetői sokkal súlyosabb szakadékokat is áthidalnak bölcsességükkel, kiegyeztetésükkel.

És van még egy Nemes okfejtése, közölte, ami speciálisan a magyarság szempontjából érdekes. Azt vitatja, hogy ha az a lövés nem dördül el Szerajevóban, akkor Ferenc Ferdinánd magyar király és osztrák császár lesz. Uralkodása ennek a magyaryűlő Habsburgnak bizonyosan

ismét kikezdte volna a monarchia békéjét és akkor egy meginduló háborúban, melyet Ausztria vívott volna, a sértett és jogaitól megfosztott magyarok nem vettek volna részt. Semlegesek maradtak volna és ez a körülmény szabta volna meg a magyarság helyzetét. Ausztria elszakadása és az Anschluss Nemes szerint ugyanúgy bekövetkezett volna, ám nem következett volna be Magyarország feldarabolása...

Hisszük, hogy nem sokkal azonban azután a negyedszázad után, melyről ez az érdekes munka szól, a megsonkított Magyarország is a múlté lesz és az ezeréves határok között szüve, elszakított testvéreinkkel egyesülve éljük tovább azt az életet, melyre a magyar nemzetet a sors állította ide a Kárpátok bércei közé, a népek ütközőpontjába.

A termelés átállítása

Néhány hónappal ezelőtt gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter nagyobb cikk keretében fejtette ki azt a kormányzati tervet, hogy az ország tulajdonképpen bizonyos buzávető területét új termelési ágak bevezetésével céltudatosan csökkenteni kívánják. A termelés átállításával kapcsolatban mindenekelőtt különböző takarmánynövények termesztésére kívánjuk rábírnai a gazdátársadalmat.

A buzávető területek csökkentésére, amelyeket a kenyérmag világpiaci elhelyezési nehézségei alaposan megindokolnak, a földművelésügyi minisztérium gyors tempójú munkájával készíti a kormányzati terveket. Értesülésünk szerint a készülő rendelet kötelezni fogja a 100 holdon felüli birtokok tulajdonosait arra, hogy termelésüket fokozatosan állítsák át és a búzatermelésről mászzeresen térjenek át az ajánlott fenti növények termesztésére.

SZERET élni! Strandoljon a nagyerdőn!

— Ha folytonos belpangásaitól és túlsok gyomorsavától okvetlen meg akar szabadulni, úgy ne mulassa el reggelenként felkeléskor egynegyed, esetleg fél pohár természetes Ferenc József keserűvizet inni. Kérdezze meg orvosát!

Terményeit tűzkár ellen átalánybiztosítás keretében biztosítsa

Idényvégi vásár!**Használja ki****siessen PIKÓ-hoz****Kossuth ucca 4.****A Kormányzó elismerését fejezte ki Halassy Mariskának a színművészet terén szerzett érdemeiért**

Budapest, aug. 7. A Kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy Halassy Mariska, debreceni lakosnak, a Csokonai Színház művésznőjének, a színművészet terén szerzett érdemeiért elismerése tudtul adassék.

Halassy Mariskának a legmagasabb helyről jövő szép kitüntetése osztatlan örömet kellett Debrecenben. A nagy művésznő nemes egyénisége s élményt jelentő művészete egyaránt számtalan tisztelt szerzett. Ma a komikai szerep körben nincsen nagyobb tehetség magyar színpadokon és régen a fővárosban lenne, ha nem forrott volna össze

annyira egyénisége Debrecenben. Több ízben hívták is Budapestre a legelőkelőbb színházakhoz, Halassy Mariska azonban nem tudta elhagyni azt a várost, ahol annyi forrásikérő estén szerepelt s ahova édesanyja halálának könnyes emléke is köti. Melegsívű, s finom egyéniségét rajongásig szeretik azok, akik mint embert ismerhetik, s művészetének, lebilineselő játékának, teljesen egyéniségű komikumának pedig minden debreceni színházlátogató őszinte csodálója. Személyében nagy művésznőt ért a Kormányzó Ur öfömméltósága kitüntetése.

„Októberben új társulattal nyitok Debrecenben”

Horváth Árpád nyilatkozata a már részben elhárított nehézségekről és új terveiről.

Az utóbbi hetekben sokféle és bizonyos tekintetben ellentétes irányú híresztelések kavargottak a Csokonai színház sorsa körül. Horváth Árpád tragikus öngyilkossági kísérlete, a hírek a Sátorlajú helyen nyomasztó helyzetben levő s elutazni sem tudó társulatról, továbbá a staggione-terv körül még ma is fennálló bizonytalanság meglehetősen kétségessé tették a Csokonai színházban nem egészen két hónap múlva meginduló új szezon sorsát.

A különböző hírek nyomán támadt zűrzavarnak van hivatva véget vetni az a nyilatkozat, melyet Horváth Árpád igazgatótól kaptunk s melyben a következőkben világít rá a helyzetre:

— A tavalyi embertelenül súlyos szezon folytán előállott gazdasági helyzetet részben saját erőmből, főképpen pedig Debrecen, Pest-szentlőrinc városok kezdeményező és a kultuszminisztérium segítő részvételével sikerül úgy likvidálnom, hogy jövő évi koncesszióm útjából minden akadály elhárul, ezenkívül augusztus 15-én Pest-szenterzsébeten a nyári évadot megkezdem. Augusztus-szeptemberben ott játszom és októberben új társulattal nyitok Debrecenben.

— Pest-szenterzsébeten hétfőn elkezdődtek a renoválási munkák, amelyek végrehajtását dr. Chikán Béla polgármester úr akadályt nem ismerő energiával tette lehetővé. Valószínűleg péntek-szombat már indulunk is.

— Szeptemberben pedig a Csokonai színház új társulata folytatja a munkát s mindenkinek alkalma lesz meggyőződni már az októberi debreceni bevonulás előtt a társulat összetételéről, színvonaláról, képességeiről.

— Végül igen boldog volnék, ha Debrecen város közönsége és egész társadalma egy kicsikét jobban, egy pár hófokkal melegebben fo-

gadná és ölelné magához a debreceni színházi kultúra ügyét és képviselőit, akik változatlan s ha lehetséges, még kitartóbb s felfokozottabb munkakedvvel fognak visszatérni anyavárosukba. Hiszen csak két dologra van szükség: megértetni és ténylegesen, aktívan világossá tenni mindenki előtt, hogy a színház közügy, nemzeti ügy, annak élete, sikere és színvonala debreceni ügy és probléma. Továbbá, hogy a színház első és egyetlen legfőbb hivatása és életfeltétele az, hogy jó legyen. Tehetőség, tisztá és tisztesség magyar munkát adjon. Higgye el mindenki, a színház teljesítményének határa, fokai, minősége elsősorban a közönségtől függ. Ha a közönség lehetővé teszi számunkra a minőségi termelést, — nem fogunk a budapesti színházak teljesítményei alatt maradni. Ezt higgye el mindenki — én sem akarok mást.

Eddig tart Horváth Árpád nyilatkozata, melyből kiderül, hogy a társulat ügye lassan rendbe jön s az életkedvét újra visszanyert direktor komoly formában foglalkozik a jövő terveivel.

Magunk részéről is valljuk, hogy a színház sorsa a közönség szerető támogatásán fordul meg s ha ez a támogatás megnyilvánul, akkor a debreceni Csokonai színház tradícióhoz méltó működést tud kifejteni.

Megkerült a körözött kegyelmes asszony autója

Tegnap reggel a budapesti Molnár utcában gazdátlanul megtalálták a menekülő Mátyássy Zoltánné autóját, melyet hamis váltóval a „Steyr” művektől csalt ki. Ezekután valószínűnek tartják, hogy Mátyássy Budapesten tartózkodik.

Ma és holnap is tart szenzációs idényvégi vásárunk!

Férfi és női ruhák, magános kabátok, nadrágok, női blousok, köpenyek, gyermek ruhák

40—50—60 százalékos engedménnyel

Csak a vásár tartama alatt!

Magyar Ruhaiipar

Debrecen, Bika szálló épület

Lelekesen ünnepelték a magyar légionistákat Lengyelországban

A lengyel légiók alapításának 25 éves fordulójára Krakóban tartandó nemzeti ünnepsége a légiók magyarországi résztvevői is kiutaztak. Pénteken lépték át a lengyel határt s ettől kezdve útjuk végig diadalút volt. Az ötven magyar légionistát lelekesen fogadták mindenütt. Krakóban a fogadóbizottság köszöntötte a magyar légionistákat, akik megkoszorúzták Pilsudski marsall sírját. A vasárnapi ünnepségen pedig a felvonuló magyarokat az egész útvonal mentén eljeneztek. Rydz-Smigly marsall este a küldöttségek tiszteletére fényes estebédet adott, amelyre a magyar küldöttség három tagját hívta meg. A magyarországi volt lengyel légionisták kedden érkeznek haza.

Felhívás a burkolt uccák háztulajdonosaihoz

Most van folyamatban azon egyöntetű határozatok kiképzése, melyekkel Debrecen sz. kir. város közigazgatási bizottságának adóügyi bizottsága a burkolási járulék kivetése elleni fellebbezéseket elutasította. — Egyesületünk régebbi mozgalma azt eredményezte, hogy a járulékok összegét több ezer háznál és teleknél le szállították.

Azonban még mindig súlyos sérelmeként maradt fenn az, hogy egyes érdekelték járulékát felemelték, vagy nem szállították le és valamennyi érdekeltet sujtotta főleg az az intézkedés, hogy a kamatok, illetve kamatoskamatok felszámítása folytán a járulék végösszege erősen felemeltetett. — Emiatt az érdekelt háztulajdonosok annakidején tömegesen megfellebbez-

ték a módosított újabb kivetést is.

A fellebbezéseket elutasító mostant másodfokú határozatok indokolása sem győzött meg bennünket arról, hogy a kivetések egészben jogosak lennének.

Ezért fenntartjuk azt az álláspontunkat, hogy az érdekelt házbirtokosoknak összetartva, egységesen kell folytatnia a törvényes védekezést, — hogy nehéz helyzetben legalább ott érjen el könnyítést, ahol erre alap és remény van.

Felhívjuk az érdekelték figyelmét arra, hogy a másodfokú határozatok ellen a kézbesítéstől számított tizenöt nap alatt az egyes házak és telkek tulajdonosai külön-külön panasszal élhetnek a m. kir. Közigazgatási Bizottsághoz. Megfelelő nyomtatványok tagjainknak rendelkezésére állanak. A panasz elmulasztása a későbbi leszállítástól való elesést vonhatja maga után.

Egyesületünk irodája Kálvin-tér 5. szám, első emelet, bármely hétköznap délelőtt 9—12 óra között az érdekeltéknek felvilágosítással szolgál. Az érdeklődők szíveskedjenek a határozatot az előző iratokkal együtt magukkal hozni.

Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete.

Két hete megszakítás nélkül levegőben vannak a Moody fivérek

A Moody fivérek, akik megjavították a könnyű repülőgépek időtartam világrekordját, még mindig levegőben vannak. Az eddigi rekord 218 óra volt, a Moody fivérek pedig szombaton este fejezték be a 336 órát, ami pontosan két hétnek felel meg. Legutolsó üzenetükben bejelentették, hogy addig nem szállnak le, ameddig a motor meg nem áll.

Huszonhét nemzet fiai között a magyar pusztán

A Nyári Egyetem közel félezernyi külföldi hallgatója elragadtatással tekintette meg a Hortobágy szépségeit.

Egy pozsonyi urilány Kanalas István csikóssal megjavította a csárdás világrekordját — 106 percig táncolt

Az augusztusi rekkenő délelben a nap olvadt aranyával öntözte a földet. A debreceni pályaudvaron bábeli zivajban angol, német, francia, lengyel, olasz szavak röp-köttek s közel félezer turistaruha, ingujjra várta a vonat indulását, mely a Hortobágyra, a magyar pusztára röpti a Nyári Egyetem hallgatóit.

Délután fél 3-kor gördült ki a vonat a debreceni állomásról s csakhamar a balmazújvárosi úton, terményekkel roskadásig megrakott földek közt robog a mozdony. A kerekek kattogó muzsikája beleolvadt a 27 nemzet fiai köréből feltörő jókedvű nótázásba. »Rózsabokor a domboldalon« és a többi szép magyar nóta ömlött ki a vonatablakokon, s szállt tova a síkságon. Dalolták lengyelek, németek, olaszok, angolok egyformán, ahogy Wallisch professzor óráin megtanulták az édesmuzsikájú, fülbemésző magyar dalokat. Eszre sem vették, már elhagyta a vonat a Látóképi csárdát, melynek küszöbe egyenlő magasságban fekszik a Nagytemplom tornyának hegyével... elhaladtak a Semsey-uradalom földjei mellett, túlértek Balmazújvárosra s egyszerre kitárult a csodálatos tágranyított szemű külföldiek előtt a beláthatatlan, végtelenbevezető magyar pusztát, mely olyan nyílt, egyenes, áttekinthető és mégis annyi szépséget, meglepetést hordozó, akár a magyar lélek. A hatalmas víztároló, az első ménesek és gulyák már kihívták a vendégek ámuló figyelmét, s jókedvűen mutogatták a pusztán felrepülő golyamadarat.

Egy szerencsétlenség sötét epizódja

A külföldiek zibongó, tarka sokasága a hortobágyi állomásra befutó vonatból elindult a pusztát nevezetességeinek megtekintésére. Gyönyörű idő kedvezett, a nap szikrázva szórta sugarait s mint aranymező csorgott le a földre. A pusztát sima testéből, mint nagy szőlők meredtek ki a gémeskutak. Köröskörül mindenütt legelésző állatok, csikósok nagy lobogó, kék ingujjakkal belevésző hajszálakkal lovagoltak, szinte odanőve a lóhoz, úgy ülve azt meg, ahogy senki a világon, még a hatalmas orosz puszták kozákja vagy a radnyugat cowboyja sem. Az elragadtatás felkiáltásai törtek fel különböző nyelven a kirándulók ajkáról. Szép volt a pusztát, felejthetetlenül szép, fényes és gyönyörű volt az a kontraszt, ahogy egyórai távolságra a debreceni egyetem hatalmas, kultúrasugárzó központjától, az emberi tudás nagyszerűen gazdag gyűjtőmedencéjétől, ahol az előadások során a tudományok kikristályosodott, leszárt kincse csillant fel, vagy a kor életének súlyos problémái lihegtek, sikoltottak fel, egy óriási, beláthatatlan pusztaságon egyszerre

évezrednyire visszamenekülve a múltba a maga természetes ősi formájában, szűztisztaságában s megvesztegető, lebilincselő exotikumában tárul fel a nomád élet pogány szépsége. A 27 nemzet fiait pillanatok alatt

előntötte a Hortobágy varázsa, ami alól nem tudja magát kivonni senki.

Ahogy a híres csárdát elhagyva átmentek a kilencyuku hídon, pillanatra egy szerencsétlenség epizódja állította meg a társaságot. A hid alatt, a vízben sokan fürödtek s egy 14 éves gyermek elmerült. Percekig hevert a víz alatt, míg rátaláltak. Kivitték a partra az eszméletlen, megmerevedett gyermeket, élesztgették, a víz bugyborékolva, habosan tört fel száján, szíve alig dobogott. Három ember dolgozott, verejtékezve a víz partján, hogy a fiatal fiút visszahívják az életbe s a kirándulók félezernyi csoportja földbegyőkezett lábbal asszisztált a élet nagy jelenéséhez... Végre a gyermek felnyitotta szemét, meg volt mentve s a kiránduló csoport megkönnyebbült lélekkel ment tovább.

Csikós és számárverseny

A pusztát napperzselt gyepszőnyegén leheveredtek a külföldiek. Az édes, bódítószagú, kaméliáslehelletű szél forró ujjakkal borzolt végig arcukon s előttük kitárult, mint el nem felejthető látvány a pusztát minden nagyszerűsége. Kiss Pál és Forráz Károly felterelték a gulyát s a hatalmas állatok elragadtatott tapsot kaptak, különösen a lenyűgöző látványt nyújtó füstös bika, mely hatalmas szarvával, kormos szemével, óriási testével, mint egy szobor dermedt meg a nézők előtt... Utána Mikolcz Ferenc és Virág József csikószámadók hajtották fel a tüzes ménest. A ló csakúgy repült alattuk, a föld nyögött a paták dobogása alatt s a tetszés-dagadt és kiöntött, mint egy visszatartathatlan áradat, a nézők lelkéből. A külön látványosságok számba menő városi ötfogatot éppúgy megcsodálták, mint a méntelepi négyesfogatot és a gazdasági ötfogatot. Végül az izgalmasan érdekes csikóverseny következett, repültek a lovak, mint a kilőtt nyilak s úszóknak Dobozai Sándor csodaszép Bolygó lova, másodiknak Korács András, harmadiknak Barta András lova érkezett be, ők kapták a díjakat. A kedvesen mulatságos számárversenyt a legtöbb mókát csináló Kanalas István nyerte Csukás Lajos és György Imre előtt.

Csárdás világrekord

Sokan még kirándultak a hétlyuku hídtól öt kilométernyire levő rizsföldekhez, de a legtöbben a csárdába mennek egyenesen izletes uzsonnára. Folyt a habzó, aranyszínű sör, az olajsűrűségű tokaji, rubintvörös, csillogó badacsonyi bor, peccsenyek ingerlő szaga fölöttötte be a levegőt és felcsendült Bura, Zsiga és bandája hegedűjén a magyar nóta... végig simogatott a szíveken és a hangulat, mint nagy, bíboros madár ült meg a lelkiken. Pillanatok alatt táncolóktól hullámozott a csárdás udvara. A kreolbarna olasz fiú egy hirtelen-szöke svéd lányt szorongatott a csárdás ütemére, a kis maláj lányt egy magas német fiú kérte táncra. Angol, francia, holland, svájci, tö-

Rózsabokor kerthelyiségében

Bura József, a rádióból is ismert cigány-primás hangversenyez.

Minden kedden este halvacsona P 1—

Fent: A Nyári Egyetem hallgatói a hortobágyi csárda udvarán. — Középen: A külföldiek a kilencyuku hídon. — Lent: A Nyári Egyetem hallgatói a csikóversenyt figyelik a Hortobágyon.

rök: mindenki csárdást táncolt — egészen a vonat indulásáig. Burai Zsiga fáradhatatlanul húzta a világ leghosszabb csárdásait s

egy pozsonyi urilány, Tomacsek Mariska, megjavította a csárdás világrekordját.

Kanalas István csikóssal 106 percig táncolta egyfolytában a csárdást — közben egy ötperces szünettel, — amire még nem volt példa.

Folyt a csárdás inszakadásig... Ezt szószoros értelemben kell venni. Egy lengyel urilány olyan tüzesen ropta a táncot, hogy inszakadást szenvedett s kiugrott helyéről a térdkalécsa. A figyelmes Németh Nándor vitte a sérült és kegyetlen fájdalomról panaszkodó urilányt a vonatig.

Elutazás előtt részük volt a külföldieknek a világ leglenyűgözőbb, legfélelmetesebb látványában: a hortobágyi viharban.

Léleketelállítóan szép ilyenkor a pusztát a tornyosuló sötét felhőóriásokkal, a kísértetiesen bűgő széllel, mely akadálytalanul sodor égi a nagy térségen. Huszonhét nemzet fiai s a külön autón kirándult amerikai magyarok, felvidékiek és kolozsváriak megrendülten nézték a gigászi látványt.

Néhányan, akik mélyebben teték tanulmányozás tárgyává a tokaji bort, lemaradtak a vonatról s csak kiadós alvás után másnap tér-

tek vissza Debrecenbe. A vissza-induló vonaton a kellemesen enyhe, villámok cikázó fényével bevilágított estében kedélyes beszélgetések alakultak ki. A kiránduláson nagyszámú résztvevő debreceniek külföldiekkel ismerkedtek s megtörtént, hogy negyedórás verejtékes német- vagy franciányelvű beszélgetés után megkérdezték egymástól, hogy milyen nemzetiségűek, egyik így felelt:

— Csapókerthi vagyok...
Mire a másik elnevette magát:
— Dehát akkor minek kinlődünk. Én pedig a Bercsényi utcán lakom.

Vagyis mindketten debreceniek voltak.

A külföldiek viszont egész úton a magyar pusztát szépségeiről beszéltek, amiben megfürösztötték lelküket s elviszik magukkal, mint felejthetetlen emléket. Az éjszakában ismét felcsendült a magyar nóta s a magyar dal, a magyar pusztát, magyar élet összefonódó szépségeiben eggyévált lélekkel érezte testvérnek egymást 27 nemzet gyermeke... És ez volt a hortobágyi út legszebb eredménye.

(Kiss)

x DEBRECEN és H-SZOBOSZLÓ alkalikus tartalmú strandfürdők vízéhez a legalkalmasabb és legtartósabb fürdőcikket a Benyáts Emil harisnya- és kötöttáru gyára gyártja. Eladás nagyban és kicsinyben.

Vendégeit uzsonnára hozza el a
Tóth cukrászdába
 Kossuth ucca 17.

Mindenben első
 a „Debeczen”

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLTATA: „Kigyó” Mihalovits Jenő, Piac u. 31. a Városházzal szemben. Telefon 30-95. — „Magyar Korona” Káposztássy Géza, Kálvintér 15. A Kollégium mellett. Telefon: 18.06. — „Csillag” Beke Barna, Árpád tér 1. A templommal szemben. Telefon: 29.32. — „Sas” ö.év. Mandel József-né, Hatvan u. 70. A kisállomás mellett. Telefon: 11.39. — „Szent Háromság” Homokkert, Szabó Kálmán u. 14. Telefon: 17.00.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04. RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

— **Lossonezy István**, főispán nyári szabadságát most kezdi meg és valószínűleg kedden délben már utazik Oslóba, hogy részt vegyen az Interparlamentaris Unió konferenciáján. Oslóból Németországba utazik, hogy felkeresse munkahelyeiken az ott dolgozó hajdúsági mezőgazdasági munkásokat. A főispán távollétében, mivel dr. Kálcsay Sándor, polgármester is szabadságon van, Zöld József h. polgármester látja el a városi ügyekre vonatkozó munkáját is.

— **A bíhar-érmelléki esperes, Székelyhídi Béla** lemondott és a helyére megválasztották Molnár Vince darvasi lelkészt. Az ünnepélyes beiktatását szeptember 13. napjára tűzték ki.

— **Szigorú intézkedéseket** léptetnek életbe a háztulajdonosok ellen, akik elutasítják a többgyermekes lakás keresőket. Lépések történtek abban az irányban, hogy mindazoktól a háztulajdonosoktól, akik üres bérlelményeik kiadását azzal az indokkal, hogy többgyermekes családokat nem fogadnak be, megtagadják, vonják el az összes adókedvezményeket a egy különadó, illetve bírság kirovásával. Kényszerítik őket nemzetellenes magatartásuk feladására Pestkörnyékén, ahol az intézkedések elsősorban életbérlelnék, ezektől a szigorú intézkedésektől remélik a többgyermekes családok egzisztenciális és sujtó helyzet megváltoztatását.

— **Dr. Pákh Sándor** fogorvos rendelését Kossuth u. 9. sz. alá helyezte át. Rendelését megkezdte.

— **Megszivlelésre és követésre** méltó jelenet történt vasárnap a homokkeri templomban. K. J.-né, jótékonyaságról ismert úrnő a háztartási alkalmazottjával együtt ment az istentiszteletre. A szép cselekedet önmagában hordja a dicséretet.

X HAJFESTÉS? TARTÓS HULLÁM ARCAPOLÁS? bizalommal forduljon Debrecen legrégebbi szaküzletéhez. Komárominé, — Bikabérbáz, telefon: 19-56 szám. — „Inectó” lerakat.

Szűcsmunkákat
 szépen és jól készít
Hagymási szűcs
 Piac u. 63. udvar.

— Szép családi ünnepély folyt le vasárnap Sándor Antal ny. erdész és homokkeri birtokos lakásán. Unokája Szalay Ibolyka, aki a Dóczy leánygimnáziumban érettségizett, tartotta eljegyzését Gombos Lukács kultúr-mérnökkel. Az eljegyzési ünnepélyen számosan vettek részt. Megható jelenet volt, amikor az ősz nagyapa, Sándor Antal felköszöntötte az ifjú jegyes párt és áldását adta rájuk.

OLCSÓ VÁSÁRI ÁRAK!
DR. RÉVÉSZ GÉZÁNÉ

Piac u. 40. Hangya bérházban.

— **Sikerült megoldani a születésszabályozást.** Hetzel professzor, a műegyetem állatorvosi fakultásának szülészeti klinikáján egyes állatoknál már tudta a nemet befolyásolni és meghatározni. Hetzel professzor egyik tanítványa, dr. Kiss Elek, a csirkeembrióknál kísérletezett szexuálhormonokkal és szintén eredményre jutott. Az afajta kísérleteket két évvel ezelőtt Amerikában kezdte Etiep Wood tudós, a Franklin Kísérleti Intézet vezetője, a repülőgép és tengeralattjáró közeledés feltalálója. Már az ő kísérletei igazolták azt a tudományos feltevést, hogy a nemeket hormonkezeléssel embrió korában előre meg lehet határozni s a kialakulásában befolyásolni, illetve átváltoztatni lehet. A magyar tudósok e kérdést érdekes részlettel vitték előre.

x Dr. Kürthyné Máriássy Magda táncintézetében 8-án diák-tanfolyam kezdődik. Péterfia 30.

GÉPLEIRÁS MÁSOLÁS HURAY, telefon: 17-93

— **Gyanus haláleset ügyében folyik a nyomozás.** Dóczy Lajos Hold ucca 8. szám alatti 65 éves napszámost súlyos fejsérüléssel szállították a kórházba, ahol rövidesen meghalt. Megállapították, hogy koponyaalapi törésén kívül ütéstől származó más sérülés is van a fején. Elrendelték rendőrorvosi boncolását, melynek eredménye alapján áttették az ügyet a vizsgálóbíróhoz, mert a halálos sérülés gyanúra adott okot. A kórház halottlevelé szerint Dóczy Lajos véres agygyutában halt meg. A család tagjai elbeszélték, hogy az elhunyt szívбайos ember volt s szekérről esett le. A vizsgálóbíró elrendelte boncolását.

— **Néprádók megérkeznek** e hónapban. Előjegyzés: Mayer mérnök-nél, Kossuth u. 23.

— **Öt élő nemzedék van életben a kecskeméti 88 éves özv. Laczi Istvánnó családjában.** Az ükunoka öt hónapos. A véletlen különös játéka, hogy öt nemzedéken keresztül csak a női ivadékok maradtak életben, sőt az utolsó négy nemzedékben még csak nem is született fiú.

— **A világ legfiatalabb pilótanője** a 14 éves francia Japeline Gey. Másfél hónapja tanulta ki a vezetést s legutóbb 14 órát repült egyfolytában.

— **Vasdoronggal fejbeütötte egy fiatalember** az Erzsébet ucan Urdits Kálmán ny. kántortanítót, aki a Szekfü ucca 31. számú házban lakik. A kántortanítót váratlanul érte a támadás és a fején két helyen hosszú zúzott sebet szenvedett, amit a mentők kötöztek be.

Családi értesítések:

Gulyás József

és

Molnár Sári

augusztus 9-én, délután 6 órakor tartják esküvőjüket a Szent Anna uccai római katolikus plébániatemplomban.

Pető Sándor

MÁV tisztjelölt (Kassa)

és

Pál Irén

(Debrecen) jegyesek.

Csurgó Margit

Luczay Géza

jegyesek.

(Minden külön értesítés helyett).

— **Erősen súlyosított zsírdrágítási ítéleteket hozott a Kúria.** Weisz Imre eresi hentes, harmincpengős pénzbüntetését egyhónapi fogházra, Péter Gy. etyeki hentes, akit a törvényszék felmentett, szintén egyhónapi fogházra s 30 pengő pénzbüntetésre ítélte, Hufnágel Pál eresi hentes, akit a törvényszék 30 pengőre büntetett, egyhónapi fogházra, Scholtz László, akit elsőfokon felmentettek egyhavi fogházra, s ugyanígy az elsőfokon felmentett Scheber Lászlót egyhónapi fogházra s 20 pengőre büntetett Fischl József eresi hentes egyhónapi fogházra ítélte a Kúria.

Dauer vegyi úton! Gép és villany mellőzésével. Készíti a legújabb divat szerint **Adám, Rencz üzet, Kossuth u. 4. sz. Városház épület.**

— **Két közlekedési baleset.** Papp József Déli sor 13. alatti kereskedő tanuló a fémipariskola és a Széchenyi ucca sarkán kerékpározott, amikor egy másik kerékpáros és szekér közé szorult, úgyhogy leesett a gépről és a szekér alá került. Sebét a kiinikán kötötték be. Kónya Irén József kir. hg. u. 68. alatti bejárónót a Népfürdő előtt egy motorkerékpár elütötte és a fején szenvedett zúzott sérülést, amit a mentők kötöztek be, majd a klinikára vitték ápolásra.

— **Végelgyengülésben összeesett Mányi Imre** Klapka u. 14. alatti napszámos a tüzérkaktanya előtt. Teljesen erőtlén állapotban találtak rá. Nem volt beteg, csak legyengült. Kijelentette, hogy három nap óta két darab krumplit evett. A szegényháza vitték.

— **Templomrablás történt Cegléd vasárnap.** Betörték a Miaszszonyunk zárda kápolnájába és elloptak 1000 pengő értékű kelyhet.

— **Fejét adta hérbé, reklámélokra egy volt pesti banktisztviselő.** Révay István, a 30 éves leépített hivatalnok, néhány nap óta leboroltált fejére fessett hirdetésekkel sétál a pesti uccakon. Az új reklámötlet bevált, Révay naponta tíz pengőt keres azzal, hogy fejét hérbeadja hirdetési felületnek. Sétája közben állandóan nagy tömeg kíséri az uccán s olvasgatják fejbüjjáról a hirdetési szövegeket.

Vágó

férfi ruha és női kabátház

vásári árai

meglepően olcsók

Piac és Széchenyi ucca sarok

— **Ha folytonos belpangásaitól és túlsók gyomorsavától okvetlen meg akar szabadulni,** úgy ne mulassza el reggelenként felkeléskor egynegyed, esetleg fél pohár természetes Ferenc József keserűvizet inni. Kérdezze meg orvosát!

Születések: Deák Gábor MÁV pályamunkás, Haláp, 14. órház, fiú; Gábor. Pazonyi István egyet. m. tisztv., Kerekes-u. 1.-c. leány; Eva-Mária. Csapody István Etéle MÁV mérnök; Pályaudvar fiú; Miklós-László, Fehér Sándor népezés, Gázgyár-u. 6. fiú; Sándor. Nagy Károly géplakatos s., Nányhat, leány; Mária. Hajas József erdőtelepítő, Piac-u. 20., leány; Róza; Székely István gazdálkodó, Bánk-u. 82. Irek: fiú; István és leány; Katalin. Lakatos Zoltán kántortanító, Egyek, fiú; Zoltán-Loránt; Herman István gazdálkodó, Nagyszepes 61., fiú; András. Ruró György gazdálkodó, Simonyi-u. 8. leány; Eva-Piroska.

Házasságok: Nagy Ferenc MÁV tiszt, Kishídvég—Szabó Gizella, Debrecen. Csap-u. 9. Horváth Gyula városi tisztv. Széchenyi u. 20.—Makády Mária Arany J.-u. 56. Tóth Lajos MÁV alk. Sámsoni-út 31.—Fenyvesi Erzsébet Thököly-u. 3. Pócs Gábor MÁV alk. Dobó-u. 8. —Szöllösi Erzsébet, Kanális-u. 51. Domokos Mihály fűszerkereskedő, Csuka-u. 43. Müller Alfréd szabó s. József kir. hg.-u. 67.—Veres Piroksa Margit, ugyanott. Jakab József gépész Csapó-u. 65.—Árva Róza, Augusztaszanat. Benedikt Béla MÁV s. tisztj. Rakamaz, —Vince Aranka, Nyírbátor. Kulesár Imre hentes, Bujdosó-u. 20.—Szalmári Ilona, Homok-u. 117. Ottó László MÁV géplakatos, Dobó-u. 11.—Nagy Irén Hadházi-u. 19. Molnár Imre cipész. Ferenc J.-u. 70.—Kovács Katalin, Faragó-u. 24. Zohány Gyula szabóság. Hajduböszörmény—Bagdi Julianna, Ferenc J.-u. 26-B. Somlyai Károly géplakatos, Luther-u. 15.—Kovács Erzsébet, Domokos L.-u. 16. Végő Antal gépészkovács s. Kocsord—Oláh Tona Valéria, Wesselényi-u. 91. Nagy Imre szabóság. Köleséry-u. 14.—Karsay Julianna, Déva-u. 44.

Haldiozások: Fodor Piroksa, r. k. 17 hónapos, Monostorpályi-u. 10. Szabó Mihály szapanosmester, ref. 68 éves. Csapó-u. 82. Szegedi Eszter hth., ref. 32 éves, Torockó-u. 8. Sántha József ref. 3 éves, Demecser, Csórlán Lajosné ref. Barna-u. 2. Szekeres Mihályné ref. 48 éves, Német-u. 38. Patz Benő nyugdíjas, ref. 69 éves, Vasvári-u. 18.

Erdekes előadások hangzottak el a Nyári Egyetemen

Lovag dr Wallisch Oszkár megkezdte vetített képek előadásait a magyar művészeti és történelmi emlékekről Olaszországban. A tárgy újszerűsége, a bemutatott anyag gazdagsága és a közvetlen, lebilincselő szabad előadás nagy tetszésre talált az előkelő közönségnél.

Df Sziklay László gimn. tanár „Magyar-szlovák kultúrkapcsolatok” c. előadásában ismertette a szlovák művelődés és irodalom nagyjait. Rámutatott arra, hogy a szlovák művelődés állandó kapcsolatban állott a magyar szellemi élettel.

Az idegen nyelvű előadássorozatban nagy sikere volt **Puskászky Béla** dr. egyetemi tanár előadásának, amelyet a magyar művelődésről tartott német nyelven.

Pietrzykowski Wladislaw dr. miniszteri o. tanácsos „A lengyel-magyar közös határ gazdasági jelentősége” címmel tartott előadást lengyel nyelven.

Az előadó bevezetésében kijelentette, hogy a történelmi és érzelmi motívumokon kívül a közös magyar-lengyel határ visszaállításának szükségessége mindenképp gazdasági indokokon alapult.

Emile Pillas professor, a francia-magyar kapcsolatokról beszélt, a franciául beszélő hallgatóság előtt. — Igen élénk volt Franciaország és Magyarország kapcsolata Rákóczi Ferenc korában. A nagy fejedelem huszárai közül sokan telepedtek le Franciaországban, akiknek utódai még ma is büszkeséggel emlegetik magyar származásukat. Pillas professor nagy sikert ért el előadásával.

Husztí Dénes dr., a bolognai egyetem magyar előadója „Olasz-magyar kapcsolatok a középkorban” címmel tartott olasz nyelvű előadást s abban részletes ismertetést adott Szent István olasz kapcsolatairól.

A mezőgazdasági tanfolyamon **Kállai Kornél** akadémiai tanár tartott előadást „Az öntözés jelentősége és alkalmazása a Hortobágyon” magyar és német nyelven. Mivel előző napon a Nyári Egyetem hallgatói közül többen megtekintették a rizkiszérleti telepet, különösen hasznos volt a hortobágyi kirándulás eredményeinek lezúratásaként elméletileg is ismertetni azokat a módszereket és eszközöket, amelyek az öntözéses gazdálkodás alapszék.

GYURKOVICS MÁRIA ÉS LITASY GYÖRGY HANGVERSENYE.

A debreceni Nyári Egyetem abból a célból, hogy nagyszámú külföldi hallgatóságával megismertesse a magyar zene szépségeit, 11-én, este 9 órakor magyar hangversenyt rendez az Arany Bikában. A hangversenyen közreműködnek Gyurkovics Mária és Lityay György a m. kir. Operaház művészei.

Fagylaltestet rendez a Turul Szövetség a nyári egyetemi hallgatók tiszteletére. Folyó hó 12-én, szombaton este rendez meg félkilencóra kezdettel a Turul Szövetség debreceni kerületi vezérsege fagylaltestjét, a nyári egyetemi hallgatók tiszteletére. Izléses meghívót bocsátott ki a Turul Szövetség debreceni kerülete ebből az alkalomból, melyet Bánszky Tamás „Szépművés” bajtárs művészi fametszete díszít. A fagylaltest rövid, hangulatos műsorral kezdődik. A műsor után reggel tartó tánc. Tekintettel a nagy érdeklődésre, már most ajánlatos a meghívóigénylések bejelentése. Meghívóigénylések bejelenthetők telefonon is. Telefon: 22-53. szám.

FILLÉREKÉRT a legszebb helyen a legegészségesebb sport a nagyerdei csónakázás.

Amerikai magyarok megkoszorúzták vasárnap a debreceni Kossuth szobrot

Vasárnap reggel az amerikai magyarok egy népes csoportja érkezett Debrecenbe. A Kistemplomban istentiszteleten vettek részt és meghallgatták dr **Uray Sándor** szép beszédét, melyben köszöntötte az amerikai magyar testvéreket. Az amerikaiak nevé-

ben **Király Imre** válaszolt. A templomból elmentek a Kossuth-szoborhoz, melynek talapzatára koszorút helyeztél el, szép beszéd kíséretében **Molnár István**.

Az amerikai magyarok csoportját dr **Uray Sándor** vendégszeretettel fogadta lakásán s emlékül egy-egy imakönyvet adott át nekik. Az amerikai magyarok csoportjához csatlakoztak az amerikaiak is, kik a Nyári Egyetemen vesznek részt.

Amerikai magyarok egy csoportja a Kossuth-szobor előtt. Középen dr Uray Sándor, aki fogadta a vendégeket.

A zivatar közeledtét nézik a külföldiek a Hortobágyon.

— A hajdúböszörményi halálos szerencsétlenség ügyében megállapította a helyszíni szemlén Zsögöd Jenő vizsgálóbíró, hogy Csóka József vasúti fékező saját vigyázatlanságának lett az áldozata és úgy lapították össze a kocsik ütközési tolatás közben.

— A román közlekedésügyi miniszter autóbalesete. Bukarestből jelentik: Ghelmageanu, román közlekedésügyi miniszter gépkocsija hétfőn este Bukarest közelében összeütközött egy másik gépkocsival. A miniszternek eltört a jobb keze és kulcsontja. Al-

lapota komoly. Egy ezredes, aki a másik gépkocsiban ült, meghalt. Összesen heten sebesültek meg.

— **Sztalin nem megy szabadságra.** Orvosi tanács ellenére elhatározta, hogy ebben az évben nem utazik üdülőhelyre, hanem az egész nyarat Moszkvában tölti, mert a néhány nap múlva meginduló angol-francia-szovjet vezérkari tárgyalások alatt a fővárosban akar tartózkodni.

AZ EVEZES minden izmát megmozgatja, étvágyát fokozza, munkakedvét növeli.

Különös tüzeset a strandon

A hőségétől meggyulladt az öngyújtó és tüzet okozott.

Különös tüzeset történt vasárnap a nagyerdei strandfürdőn. Az emberek az egyik öltözőfülkéből füstöt láttak kitudulni. Ki akarták nyitni az ajtót, de csukva volt. Betörték az ajtót és a legnagyobb meglepetésre az akasztó függő kabátot égni látták. Mindkét szárnya leégett a kabátnak, amit azonnal a vízbe mártottak. Az eddigi megállapítás szerint az öngyújtó a nagy hőségben meggyulladt a kabátzsebben és attól kezdett égni. Szerencsére komolyabb következményekkel nem járt a tüzeset.

LEGUJABB

Varsó, aug. 7. A nagy zivatar súlyos szerencsétlenséget okozott a wilnoi vidéken lévő Raslawi körzetben. A forgószél és a jégverés 120 hektár területen pusztított végig. *A vihar 688 házat és gazdasági épületet döntött romba. Egy bedőlt ház romjai alatt két ember vesztette életét.*

Tunisz, augusztus 7. Heves sírokkó dühöngött hétfő reggel óta egész Tuniszban és mindenütt jelentős károkat okozott. A vihar több helyen balesetet idézett elő. A tengerparton egy tuniszi kávéház terraszra összedőlt, a romok maguk alá temettek több vendéget, akik közül kettőt igen súlyos állapotban vittek kórházba.

London, augusztus 7. A tokiói angol nagykövet a Press Assotiation szerint hivatalosan tiltakozni fog a tokiói kormánytól a japán repülőgépek által a Jangee folyón bombázás következtében elpusztult két angol hajó miatt.

Berlin, aug. 7. A Völkischer Beobachter vasárnapi száma félhasábas cikkben számol be, hogy a Hitler-Jugend és a magyar levante szervezet között augusztus folyamán nagyarányú kölcsönös látogatások fognak lebonyolódni. Beszámol a lap továbbá arról, hogy a Hitler-Jugend westfáliai alakulatainak 60 egysége 400 résztvevővel vasárnap Passauból Magyarországra indult. A Hitler-Jugend Passauból Budapestre induló vizegységeinek ünnepélyes búcsúztatásán megjelent Sztójay Döme berlini magyar követ megbízásából és képviselőként Zichy Rubido báró követségi attasé, aki a követ nevében meleg üdvözlő beszédben búcsúztatta el és kívánt szerencsés utat a látogatóknak. Kifejtette a követ azt a kívánságát, hogy az évszázados magyar-német kapcsolatokat ez a látogatás is megerősítse.

— **Bélféregűzkúrák megindításánál** egy-két pohár természetes Ferenc József keserűvíz, mint gyorsan, biztosan és igen alaposan ható hashajtó, régi idők óta egész kitűnően bevált. — Kérdezze meg orvosát!

— **Chamberlain szabadságra megy Skóciába.** Chamberlain angol miniszterelnök, vasárnap este üdülés céljából Skóciába utazik. Politikai körökben valószínűnek tartják, hogy az angol miniszterelnök még e hónap vége előtt visszatér Londonba, azonban a szabadsága ideje alatt is állandó érintkezésben marad a fővárossal.

Olaj, olajkrem pakolásos, villany és villany nélküli dauert garanciával készít Adám. Rencz üzlet, Kossuth u. 4. Városház épület.

GYÁSZ ROVAT

Krisztiani István nyug. főgimnáziumi tanár 69 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából, római katolikus egyház szertartása szerint. Dankó temetkezési intézet.

Nagy Zsuzsika élt 1 évet. Temetése kedden délután félhárom órakor lesz a Köztemető 4. ravatalozójából, ref. szertartással. Temetését Fehértói temetkezési vállalat rendezi, Dégenfeld tér 4. szám.

Özv. Sporni Gyuláné Klein Berta 71 éves korában elhunyt. Temetése szerdán fél 6 órakor lesz a Köztemető 2. A) ravatalozóterméből. Lakás: Varga uca 43. sz. Gebauer-cég rendezi.

Tasnádi Gábor 1 éves gyermek temetése kedden délután 3 órakor lesz a Köztemető 4. terméből, ref. szertartással. Lakása: Balmazújváros. **Pusztai** temetkezési intézet.

Szabó József 3 hónapos gyermek temetése kedden délután 3 órakor lesz a Köztemető 4. terméből, ref. szertartással. Lakása: Ondód 53. **Pusztai** temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás. Ezúton mondok hálás köszönetet mindazon rokonaimnak, jó barátoknak, ismerőseimnek, valamint jó szomszédaimnak akik Istenben boldogult férjem temetésén részvételükkel, vigasztaló szavaikkal, ravatalozóra helyezték virágaikkal, mely fájdalommat enyhíteni szívesek voltak. — Köszönetet mondok továbbá a temetést végző Fehértói temetkezési vállalatnak, a figyelmes és pontos elintézésért. **Özv. Kiss Lajosné Köznia Róza.**

— **Vízbe fulladás veszélyét jelentették** vasárnap a Hortobágyról a mentőállomásra. A folyóban a csárda közelében, ahol többen fürödtek, hirtelen elmerült egy fiatal ember, aki percekig volt a víz alatt. A közelben levőknek sikerült kimenteni és hárman is segítségére siettek, mesterséges légzést alkalmaztak. Kiderült, hogy az illető Schvarcz Béla 18 éves, Kigyó uca 31. alatti fűszerüzemű, aki fürdés közben egy mélyedésbe került és mivel úszni nem tudott, elmerült. Szerencsére megmentették az életnek és behozták Debreczenbe.

Apolja kezét! Manikűröztesse **Repczénél, Kossuth u. 4. Városház épület.**

SPORT

Sport híradó

A DEBRECZEN sport hírszolgálatát jelenti:

A Bocskai hazaérkezett lengyel túrájáról. Két mérkőzés, két vereség. A Bocskai most már edzésben marad és készül a bajnoki küzdelemre. Két új csapatát szedődött a debreceni csapat, a többi csapatrészt marad.

Erősít a DVSC, Rudas közpfedezet és még három jó pesti csapat leigazolása várható. A vasútnál nagyobb felvétel volt és közte több jó játékos is akad.

Schorr, a DVSC tehetséges ifjú kapusa próbajátékon volt Pesten, illetőleg Szentlőrincen és le is fogja oda igazolni az NBB csapat. Jó erőt nyert vele a szentlőrinci csapat.

A Keleti LASZ az újabb ifjúsági táborát Ungvárról rendezti meg, ahol körülbelül 30 tehetséges ifjú játékos nyer elhelyezést. A táborozás augusztus

21—27. között lesz Ungvárról.

Az országos ifjúsági bajnokságot az UTE csapata nyerte, Kecskeméten 5:2 arányban győzte le a Szegedi AK-ot. Az UTE a közép-európai kupa magyar bajnokság mellé megnyerte az országos ifjúsági bajnokságot is, Kiváló teljesítmény, amely előtt kalapot kell emelni.

A magyar kardvívó bajnokságot nagy küzdelem után Berczelly, MAC nyerte, második lett Maszlay, Honvédtiszt TK, 3. Rajesányi, MAC, 4. Gerevich, MAC, 5. Kovács, HTVK, 6. Köszei, HTVK. A bajnoki verseny után összeállították a magyar válogatott csapatot amely a világbajnokságon képviseli a színeinket, ez a csapat megy Berczelly Maszlay, Gerevich, Kovács, Rajesányi, Rajezi.

A főiskolai labdarúgó válogatott a bécsi főiskolai világbajnokságra készül. Vasárnap a MOVE válogatott ellen 8:0 arányban győzött. Kár, hogy a DEAC-ból egyetlen játékos sincs a válogatottban. Valami baj van a DEAC labdarúgás táján.

Püspökladányban a PMAV 6:0 arányban nyert a Bihar Turul ellen, idénynyitó edzőmérkőzésen. László, P. MÁV karját törte.

Ungvárról a Rusj és a Kassa AC NB csapattal 2:2 arányban döntetlenül mérkőzött.

A magyar—francia úszómérkőzést a magyar válogatott nyerte. A négy-szer 200 méteres váltót a magyar csapat nyerte 9:21.8, 2. Franciaország 9:22.4. — A vízilobóban Magyarország—Franciaország 4:0 (4:0). A második felidőben Kisléghy kiállítása után csak hat emberrel játszott a magyar csapat s így maradt az eredmény az első felidőben dobott gólok után.

A MASZ keleti kerülete atletikai bajnokságának második napja vasárnap volt és a következő eredményeket hozta:

Keletmagyarország 1939 évi senior bajnoksága:

200 méteres síkfutás, bajnok: Mailinger István, DEAC 24.2 mp. 2. Rátonyi Lajos, DEAC 24.3 mp. 3. Majzik Zoltán, SzMÁV 25.9 mp.

800 méteres síkfutás, bajnok: Aradi János, DEAC 1.56.6 mp. 2. Móna István, NyVSC 2.06.4 mp. 3. Szolicsinyszky János, UAC 2.09 mp.

5000 méteres síkfutás, bajnok: Lecskó Ferenc, UAC 16.18.4 mp. 2. Simon István, SzMÁV 17.28 mp. 3. Trip-sánszky Sándor NyVSC 20.52.

400 gát, bajnok: Kovács Gyula, NyVSC 1.03.9 mp. 2. Majzik Zoltán, SzMÁV 1.05.3 mp. 3. Törös Béla, DEAC 1.15 mp.

Rúdugrás, bajnok: Csutkay Ernő NyVSC 360. 3. Asztalos Sándor, DEAC 320 cm. 3. Ruják László, UAC 320 cm.

Gerelyvetés, bajnok: Kinál Pál NyVSC 55 m. 2. Majzik Zoltán, SzMÁV 48.30 m. 3. Póka Gábor, DEAC 48.20 m. 4. Törös Károly, DEAC 47.20.

Hármasugrás, bajnok: Bessenyei Gyula, SzMÁV 13.08 cm. 2. Ruják L. UAC 11.99 m. 3. Törös Károly, DEAC 11.86 m. 4. Király Sándor, DEAC 11.44 méter.

Ifjúsági verseny:

200 méteres síkfutás: 1. Korompay Miklós, NyVSC 23.5 mp. 2. Tóth Ferenc, SzMÁV 24.3 mp. 3. Huray Zoltán, NyVSC 26.6 mp. 4. Szabó Endre, DVSC 26.7 mp.

800 méteres síkfutás: 1. Tóth Ferenc, SzMÁV 2.16 mp. 2. László Béla, NyVSC 2.16 mp. 3. Karsai Mihály, NyVSC 2.19.8 mp.

300 méteres síkfutás: 1. Garay Sándor, NyVSC 10.42.7 mp. 2. Kertész István, DEAC 10.49.2 mp. 3. Homicskó Győző, NyVSC 11.03 mp.

400 méteres gátfutás: 1. Kovács Vilmos 1.02 mp., kerületi csúcs, 2. Huray Zoltán, NyVSC 1.05.2 mp.

Gerelyvetés: 1. Domján Mihály Sz. MÁV 45.61 m. 2. Bánki Miklós, DEAC 45.20 m. 3. Bánki László, DEAC 40.25.

Hármasugrás: 1. Kobl Dezső, DEAC 11.76 méter.

KÖZ-GAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE.

Határidőfüzet:

Rozs októberre: 15.00, 15.09, zárlat 15.00—15.02. Márciusra: 15.95, 15.99, 15.88, zárlat: 15.91—15.92.

Tengeri augusztusra: 18.30, 18.40, zárlat 18.37—18.39. Szeptemberre 18.45—18.60, zárlat: 18.54—18.56.

Ujbúza tiszavidéki és kisalföldi 77 kg 19.50—19.75, 78 kg 19.70—19.95, 79 kg 19.90—20.15, 80 kg 20.00—20.25 Felsőliszt 77 kg 19.40—19.70, 78 kg 19.60—19.90, 79 kg 19.80—20.10, 80 kg 19.90—20.20. Újrozás pestvidéki 14.30—14.40, rozsa más 14.40—14.70, újtakarmányárpa elsőrendű 16.50—16.75, középminőségű 16.25—16.50, új sörárpa prima 19.75—20.20, sörárpa 19.25—19.75, zab középminőségű 18.05—18.15, tengeri 18.40—18.50, korpa 13.35—13.55, 8-as liszt 15.30—16.10 P.

SERTÉSVÁSÁR.

A hétfői napon megtartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 5007 darab sertést. A vásári áll-

ományból angol hússertésfelhajtás 1331 darab. Az irányzat közepes. Árak uradalmi zsirsertés páronként 310 kiilon felül 106—106.5 fillér, kivételesen 107 fillér, szedett sertés I. 100—103 fillér, kivételesen 103.5 fillér, III. 84—91 fillér; angol sonkasertés I. 100—103 fillér, II. 90—98 fillér, exportzsír márkázott 150 fillér kilónként.

ARVEBESI HIRDETMEY

Néhaj Apor Károly hagyatékához tartozó ruhaneműek és egyéb ingóságok a budapesti központi kir. járásbíróság rendelkezése alapján, folyó évi augusztus hó 14-én, délelőtt 9 órakor, Széchenyi uca 20. szám alatt, nyilvános árverésen eladotnak.

Debrecen, 1939 augusztus 6.

Lettárbiztosi hivatal.

Debreceni Helyi Vasút.

HIRDETMEY. Értesítjük a t. utazó közönséget, hogy folyó évi augusztus hó 10-én a berettyóújfalui országos vásár alkalmából e napon reggel 5 órakor az Arany Bika szállodától külön járatot indítunk Berettyóújfalui vásártérig, mely külön járat onnan 16 óra 50 perckor fog visszaindulni.

Az üzletigazgatóság.

APROHIRDETÉSEK

Házasság

Nősülne

10.000-rel állásban levő 35 éves öskereszlény vallás mellékes. Ajánlatokat „Szoldi” jellegre a kiadóba kérek. 1474

Alkalmazást nyer férfi

Ügyes fiú,

tanulónak felvétetik. Szent Anna uca. 27. sz. fűszerüzletbe. 1494

Műszerészegéd

kerékpárszereléshez azonnali felvétetik. Király. Royal-épület. 1514

Fűszeres-

tanulónak fiút felveszek, ifj. Czinege Tamás, Bethlen uca 76. 1489

Egy hölgy

és egy úri fodrászegéd felvétetik. Erdős, Rákóczi uca 41. 1508

Fodrászegédet

és tanulót felveszek. — Kiss, Csapó uca 37. 1504

Alkalmazást keres férfi

Szőlő,

pinceszőlő, oklevéllel, hosszú gyakorlattal. — mezőgazdaságban jártas, azonnali belépésre állást keres. Dienes Sándor, Bánd. 1487

Köcsmáros,

százalékra, italfedezettel, hosszú gyakorlattal, azonnali belépésre ajánlkozik. Dienes Sándor, Bánd. 1486

Gazdatiszti,

ispáni állást, azonnali belépésre keresek, 48 éves, 23 évi intenzív gyakorlattal. Próbaidőre mint magánosan

mehelek. Weszely, gazdatiszt. Balmazújváros, Nagyhort. 1496

Alkalmazást nyer nő

Filepapucs

fonásában jártas munkásoknak keresek emelt munkadíjjal, állandó munkára. Batthyány u. 1. I. emelet. 1030

Ápolónőt,

azonnali felveszek, 30 percgőért, Komlóssy út 16. sz. bizonyítványtalan. 1488

Varróleányt

felveszek, Széchenyi u. 18. szám, Budai. 1515

Nagyobb

kézileány, vagy bejáróleány felvétetik, Mester uca 35. szám. 1511

Ügyes

kézileányt, férfiszabóság hoz keresek. Fodor, Arany János uca 15. 1505

Alkalmazást keres nő

Magános

úrhoz házzvetőnőnek ajánlkozom. Cím: Tóth Árpád uca 8. szám, Mészárosné. 1499

Háztartási alkalmazott

Keresek

azonnali, megbízható, s mindenes leányt, Hajnal uca 7. 1483

Bejárónőt

keresek félnapra, püspöki palota, I. em. 30. szám V. lépcső. 1510

Ügyes

megbízható, főzéshez is értő mindenes bejárónőt keresek, Burgondia uca 17. 1498

Ajánlat

Házlembontás

miatt. gyümölcs, eszegegőletemet, Csapó uca 3. sz. alól, Dégenfeld-téri barakkba helyeztem át. (Bődvél szembe). 431 8. 22

Költözködés

alkalmából villanykörtét becserejlük, rádió, gramofon, tánclemez, vagyonmentő, Hunyadi uca 22. 1764 8. 8.

Retorta-faszén

Boksa-faszén, kőszén, tűzifa, Likalit, petroleum legolcsóbban beszerezhető: Grünfeldnél, Hatvan uca 21. sz. telefon: 29-82. 77 1. 13.

Poloskairást

ciángázzal, lakások át-vizsgálását felelősséggel vállalja Kiss cíánözö vállalat, Kigyó uca 5. szám. 1867 9. 2

Ciánoztasson

bizalommal a „Csala” cíánözö vállalattal. Rákóczi uca 9. szám. Telefon: 44-27. szám. 1875 9. 2

Fáy arcakrém,

napbarnított arcokra a legjobb. Kapható Grósz Nagy Ferenc patikában (színház mellett). 1322 9. 6.

Kereslet

Veszek

bűrt, zálogjegyet, varrógépet, iróberendezést, mindenféle ingóságokat. Hívásra jövök. Csapó uca 16. 707. 9. 7.

KIRÁLY KAVÉI
MÉGIS A LEGJOBBAKI
AROMAS ZAMATOS
KAVÉI
KIRÁLY ÜZLETÉBEN
AVEVO ELŐTT PÖRKÖLIK
DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Teljes ellátás

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapra számra, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39 szám. 800 vv

Társ

Urifodrász-üzletbe, hölgyfodrász társat keresek. Daurgép van, jellegre a kiadoba kérek. 1516

Tüzelő anyagok

Tüzfűtő-szenet vásároljon legolcsóbb napiaáron Vágó József tüzfűtő-szenkereskedőnél „Margit fürdő” mellett. Telefon 10-24. 1080 vv

Száraz

bükkhasábból felvágott tüzfűtő 500 kg vetelenél hazaszállítva 3.80 P és 4.40 P Grünfeldnél, — Hatvan u. 21. Telefon: 29-82.

Tüzfűtő

és szén legolcsóbban Sándor László Dózsa u. 25. T. 27-01. 1092 8, 31

Hangszer

Tangóharmonika eladó, vagy kerékpárért elcserelelhető. Képes ucca 16. szám, 3-ik ajtó. 1513

Bútor

Antikkomó, modern háló, ebédlő, s kombinált szekrény, konyhaberendezés, fotelek eladók, Dégenfeld tér 6. szám. 379 8. 19

Két darab festett ág és egy siffon eladó. Ugyanott leanderek, rózsák és fehér színűek eladók. Honvéd temető ucca 6. 1217 vv.

Hálószoba

bútor világos kemény fából eladó. Rákóczi u. 19. 1293

Eladó

hálószoba, hentes, asztalok, különféle bútorok, Diófa u. 6. 1405

Hálószoba,

nagy kredenc, asztal, s székek, divány, olesón eladó. József kir. herceg ucca 11., hátsó lakás. 1517

Autó, motor, kerékpár

Üzemképes segédmotor eladó. Szt. Anna ucca 25. 1506

Kitűnő
állapotban levő 3 és 4 személyes DKW, 2 személyes Fiat, Balilla autó, továbbá 500-as Puch, Ariel és BSA motorkerékpárok eladók. Szoboszlaynál, Széchenyi ucca 24. 1512 vv

Átadó üzlet, vendéglő

Egy jó forgalmas vendéglő kerthelyiség, stb. teljes berendezéssel azonnal átadó. Rákóczi u. 16. 891.815

Harminc év

óta fennálló borbély-üzlet, szeptember 1-ére kiadó. Wesselényi ucca 123. szám. 1481

Jömeneteli

kovácsműhely, felébe azonnal kiadó, szerzővel együtt, Hajdúszovát, Szöllősi vendéglő. 1500

Jogfolytonos

vendéglő átadó. Ertekezni: Kovács, Teleki ucca 104., délután 2—3 óra. 1499

Jóforgalmú

kifőzde olesón eladó. Szent Anna ucca 36. 1495

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
egy nagy uccai szoba, Ferenc József út 75. sz. I. emelet, ügyvédi iroda. 84 vv.

Egy szoba,
konyha, kamara, szeptember 1-ére, magános nőnek kiadó, szép, tiszta, virágos udvarban, Hatvan ucca 24. 1485

Uccai
szoba, konyha, spájz, augusztus 15-ére kiadó. Kar ucca 26. 1307

Kiadó lakás kétszobás

Két
szoba, hallos komfortos lakás szeptember 1-ére Burgundia u. 15. szám alatt kiadó. Érdeklődni: lehet Ferenc József út 45—47. 1432

Kiadó lakás háromszobás

Átadó
november hó 1-től esetleg előbb is a Nagyerdő legszebb helyén egy háromszobás, komfortos lakás, virágos, gyümölcsös, veteményes kerttel. Havi bér 90 P. Megtekinthető 11—2 s 5—7 óráig. Cím a kiadóhivatalban. 1200

Három-
szobás uccai lakás, fürdőszobával, kertes udvarban, november 1-ére kiadó. Miklós ucca 33. 1484

1 kg. nagyon szép szőlő Csaba gyöngye 48 f.
Gödény csemegeüzlet
Csapó u. 7. Telefon 17-64.

Kiadó városi háromszobás lakás

A város tulajdonát képező Simonffy u. 2. sz. bérház II. emeletén egy rendbeli két szobás lakás azonnalra kiadó. — Ertekezni lehet a hivatalos órák alatt Városháza I emelet 37. szobában. Polgármester. 1480

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás
emeleti modern lakás, parkettes, november hó elsejére kiadó. Károly Ferenc József út 23. sz. Megtekinthető délelőtt 10—12 óráig, délután 3—5 óráig. 1757 vv

Második
emeleten utcai öt szobás hallos lakás azonnalra és négyszobás udvari lakás elsejére kiadó. Ferenc József út 81. 1234

Lakást keres

Egyszobás
félkomfortos lakást keresek. „Nyugdíjas” jellegére a kiadóba kérem a címeiket. 1031

Üres szobát
keresek bútor beraktározás céljára. Cím a kiadóban. 1492

Butorozott szoba

Különbejáratu
két egymásba nyíló tiszta utcai butorozott szoba, fürdőszoba használatlall kiadó, esetleg külön külön is augusztus 15-re. Széchenyi u. 12. 1179 vv

Butorozott
uccai fürdő- és előszoba, szeptember 1-ére kiadó. Beresényi ucca 40. szám. 1509

Butorozott
szobát keresek Simonyi úton, vagy közelében azonnalra, Ullmann, telefon: 23-82. 1507

Vegyes

Grafológusnő
biztos analízist nyújt az érdeklődőknek. Fogad Széchenyi ucca 43. 1482

Ingóságvétel

Zálogcédulát
tábori látszóveket, alpakka étkészleteket, s régi bútorokat, régiségeket, a legmagasabb áron vásárol Ingóságküzvetítő, ref. püspöki palota, telefon: 11-99.

Ingóság eladás

Elköltözés
miatt egy sparhelt olesón eladó. Cím: Meszena ucca 2. 748 vv

Női kerékpár,
új konyhaszekrény, új szalon, ágy, fotel olesón eladó. Kút ucca 56 szám. 1503

Jókarban
levő Pfaff varrogép eladó. Paesirta ucca 60. 1501

Masszív,
világos háló, antik komót, torontáli függöny eselédágy, eladók. törvénytiszta igazgatóné. 1497

Eladó ház

Villatetek
egy 404 s egy 327 négyszögletes a Lajos király téren, közműekkel sűrűsönsen eladó. Ertekezni: Nap utca 4. 107 vv

Villa,
háromszobás, összkomfortos, parkírozott, gyümölcsös és szőlővel beültetett 448 négyszögletes telken, villanegyedben sűrűsönsen eladó vagy földbirtokkal elcsereleendő. Ertekezni: Nap utca 4. szám. 07 vv

Eladó ház
a város szívében 7 lakással, fürdőszobákkal. Virágoskert. Termő gyümölcsfák. Elsőrendű tőkebefektetés. Rákóczi u. 35. szám. 101+

Kitűnő jövedelmet hoz
158 négyszögletes telken fekvő ház, két háromszobás lakásból áll, most renoválták, havonként 172 pengő bért hoz. Kedvező feltételek mellett szabadkézből eladó. Cím a kiadóban. 22 A+

Vargakertben
kitűnő vétellehetőség nyílt egy most renovált házra. A lakbérből a ház ára kifizethető, mert 2 kétszobás és 3 egyszobás lakásban bérlők laknak. Most havi 97 pengőt fizetnek. Jó feltételek mellett a ház azonnal átvehető. Cím a kiadóban. 20 A+

Eladó
Tócsókert, Faiskola u. 7. f. alatti ház és meillette levő beépítetlen telek, együtt, vagy külön is. A ház áll: utcai két szoba, előszoba, konyha, spájzból, lakható alapincézésből, udvari szoba, konyha, spájzból. Szivattyús kut, 12 jóságra istálló, gyümölcsös, konyhakert és szőlő van a 393 négyszögletelken. A beépítetett házhely 384 négyszöglet. Olcsó ár! 108+

Eladó
a Nyil ucca 9. számú ház. 1502

Jó vétel
A Salétrom uccán 115 négyszögletes telkes ház. havi 54 P bérjövdelemmel eladó. két egyszoba, konyhas és egy egyszoba, konyhas lakás 2 pinchehelyiségből áll. Nem sok pénzzel átvehető. Cím a kiadóban. 17 A+

Ilyen csodavételt
még nem hallott! Nem egészen két év alatt önmagát kifizeti egy most renovált ház. Havi bérjövdeleme 290 pengő. Van benne két háromszobás és 5 egyszobás lakás, Ügynökök kizárva. Cím a kiadóban. 19 A+

Homokkerten
119 négyszögletes telken 3 egyszobás és egy egyszobás lakás van. Most havi 30 pengő hoz. Alkalmi áron átvehető, kevés pénz kehozzá. Címet a kiadóhivatal megmondja. 18 A+

Jól jövedelmező ház
reme kétfételek mellett eladó. Havi 111 pengőt hoz, mert 1 kétszobás, 3 egyszobás, konyhas lakás és 1 üzlethelyiség van bérbeadva. Cím a kiadóban. 21 A+

Jó nyugdíjnak
megfelelő jövedelmet biztosíthat magának, aki megveszi a város forgalmas fejlődő helyén azt a házat, amelyikben egy kétszobás, négy egyszobás konyhas és 1 szoba küzlethelyiségből álló lakás van. Jövedelmez havi 130 pengőt. Fele árával átvehető. Cím a kiadóban. 14 A+

Eladó házhely
a Sámsoni követűttől 1 percnnyire. Apponyi u. 48. szám. Négyszögletes 3 pengő. Részletfizetés mellett is. 2+

Homokbánya,
a Rigó ucca elején, kövesúthoz közel, kedvező áron eladó. A telek a kibányászás után ingyenbe marad a vevőnek. Felvilágosítás: 28-83. sz. telefonon. 11+

Alkalmi vétel
kedvező áron eladó 132 négyszögletes telken három egy szoba, konyhas és két egyszobás lakással bíró ház. Havi bérjövdeleme 56 pengő. Cím a kiadóban. 13 A+

Eladó
villamos végállomásnál gazdáknak is nagyon alkalmas házastelek, két szoba, konyha, kamara 2 istálló, göré, egy nagy szénás szín deszkából. Az épületek téglából, s cseréppel fedve, vívízű kút. Az egész ára 3500 pengő. Részletre is megvehető. Kézpénz esetén engedmény. Bihari u. 4. szám. 105+

Villatetek,
egyetemi sportpályával szemben, aszfaltos úmentén, kedvező feltételekkel eladó. Kölcsönös Segélyző. Kossuth ucca 8. 104+

Kitűnő
állapotban levő 3 személyes DKW és 2 személyes Fiat Balilla autó, továbbá 500-as Puch, Ariel és BSA motorkerékpárok és egy darab kitűnő állapotban levő 4 személyes DKW autó eladó. Szoboszlay-nál, Széchenyi ucca 24. 1216 vv

Gyümölcsösnek
kiválóan alkalmas homokföld a vágóhídi vilamos végállomáshoz három percre, részletre is eladó. A terület házhelynek is parcellázva van. Bihari ucca 4. 102+

Takaros
kerteségi ház, nagyon olcsón megvehető, a Bozzai telepen, — 334 négyszögletes telek, két egy szoba, konyhas lakás és egy szoba, konyhas lakás van benne. Kevés pénzzel átvehető. Cím a kiadóban. 16 A+

30.000 pengő
értékű modern, erős, egészséges üzleti sarokház a tulajdonosok egészségi állapota miatt most csak 4000 P készpénz és 200 P havi járulékkért örökáron megvehető. Csak teljes garanciaképes, komoly egyének ajánlatára reflektálok. Cím a kiadóban. 106+

Rakovszky u. 57.
és Beresényi u. 54. sz., két uccára nyíló alapincézett, havi 100 pengő jövedelmet hozó ház villany s vízvezetékkel olesón, sűrűsönsen eladó. 109+

Földbérlet

Kismács 448.
szám alatt, tízennyolc köblös jó föld kiadó. — Ertekezni a tulajdonossal, özv. Kiss Gáborné, ott helyben. 1493

Eladó föld

Eladó
Hajdúszoboszlón a Déli Tilalmon 54 kat hold prima tanyásföld. Ertekezni: Czeglédy Lajos, Hajdúszoboszló, Rákóczi utca 74. 591 vv

Mikepéresen
8 hold föld eladó. Ertekezni 237. sz. alatt. 1365

Eladó
Ebes 87. szám alatt 46 k. hold, Ondód, Piac dűlő 36 sz. alatt 28 k. hold föld és Miklós u. 10 számú ház. Ertekezés: szerdán és pénteken délután 2—4 óra között. Miklós ucca 10 szám alatt. 1491

Szerkesztő: PÁLFI JÓZSEF
Kiadó: SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY